

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №34

Стенограма пленарного засідання

26 січня 2022 року

Київ 2022

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №34

Стенограма пленарного засідання

26 січня 2022 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання тридцять четверте (Середа, 26 січня 2022 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...5
Заява депутатської фракції «Європейська солідарність»	...16
Прийняття у першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження електронних квитків на автомобільному та міському електричному транспорті»	...17
«Про внесення змін до деяких законів України щодо здійснення функцій технічного регулювання у сфері агропромислового комплексу та машинобудування для агропромислового комплексу»	...25
Прийняття рішення про повернення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння формуванню відповідального батьківства» суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання	...32
Прийняття Постанови «Про проведення VI Міжнародної спільної конференції Європейської організації вищих органів аудиту та Арабської організації вищих органів аудиту «Дослідження вищими органами аудиту ефективності політики боротьби зі зміною клімату та її наслідками» у травні 2022 року в м. Києві»	...39
Внесення змін до:	
Сімейного кодексу України щодо збільшення мінімального розміру аліментів, що стягуються на дитину з інших членів сім'ї та родичів	...40
розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо обговорення застосування переговорної процедури закупівлі	...40

Прийняття законів:

«Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей» ...47

«Про антидопінгову діяльність у спорті» ...52

Внесення зміни до статті 52 Закону України

«Про фізичну культуру і спорт» щодо діяльності Національної лабораторії антидопінгового контролю ...53

Прийняття постанов:

«Про встановлення меж міста Бердичева Бердичівського району Житомирської області» ...59

«Про зміну і встановлення меж міста Іршави Хустського району Закарпатської області» ...59

«Про зміну і встановлення меж міста Вугледара Волноваського району Донецької області» ...59

«Про зміну та встановлення меж міста Носівки Ніжинського району Чернігівської області» ...60

«Про зміну і встановлення меж міста Виноградова Берегівського району Закарпатської області» ...60

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
26 січня 2022 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати та гості Верховної Ради. Прошу народних депутатів підготуватися до електронної реєстрації і нагадую, що після початку реєстрації необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» і утримувати їх разом до кінця реєстрації.

Шановні народні депутати, готові реєструватися? Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 182 народні депутати. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 25 Регламенту в середу ми маємо 30 хвилин для виступів народних депутатів з внесенням пропозицій, оголошенням заяв і повідомлень. Прошу народних депутатів записатися на виступи.

Слово надається народній депутатці України Гринчук Оксані Анатоліївні, політична партія «Слуга народу». Будь ласка.

ГРИНЧУК О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Сергію Штепі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Сергій Штепа. Будь ласка.

ШТЕПА С.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Запоріжжя, виборчий округ № 77. Доброго ранку, шановні колеги, шановні глядачі! 22 січня Україна відзначила подвійне свято: не лише 103 річницю проголошення Акта злуки, у результаті якого утворилася єдина соборна Україна, а й день, коли багаторічний довгобуд, пам'ятник корупції перетворився на міст, яким можуть рухатися автомобілі.

Виборювати необхідність будівництва додаткових магістралей через острів Хортиця в Запоріжжі розпочали ще за радянських часів, у 2000 році була підготовлена проектно-кошторисна документація, а 30 серпня 2004 року розпочалися безпосередньо роботи, яким, на жаль, ще багато років не судилося бути

доведеними до кінця. Будівництво періодично ставили на паузу, потім поновлювали, при цьому лише вартість проекту кожного разу збільшувалася, а ось відчутного прогресу, на жаль, ніхто не помічав.

Багато урядів і навіть декілька президентів обіцяли добудувати мостові переходи і традиційно не тримали слова. У 2019 році, коли Президентом України став Володимир Олександрович Зеленський, він чітко проголосив, що запорізькі мости мають бути добудовані в найкоротші терміни. За його ініціативою цей інфраструктурний об'єкт було додано до програми «Велике будівництво». Незабаром, у 2020 році, після проведення всіх тендерних процедур було підписано угоду з турецькою компанією «Онур», яка взяла на себе зобов'язання завершити будівництво мостових переходів протягом чотирьох років. Уже 24 грудня 2020 року було відкрито проїзд балковим мостом – першим з комплексу мостових переходів, а 22 січня 2022 року відбулося відкриття проїзду частиною вантового мосту. Повністю завершити роботи з будівництва мають до Дня незалежності України, тобто значно раніше, ніж це передбачено угодою.

Запоріжці вже за декілька днів відчули дуже помітні зміни. Там, де раніше були постійні затори, їх уже більше немає або вони ледь помітні. Жителі спальних районів міста, які прямують до центру Запоріжжя через острів Хортиця, кажуть, що тепер дорога триває 20 хвилин, а раніше займала приблизно годину, півтори, дві, і все через затори.

Але це важливо не лише для запоріжців, а й для киян, полтавчан, дніпрян, які їдуть до Запоріжжя, які бажають відвідати острів Хортиця, просто хочуть проїхати наше місто транзитом, і тепер теж зможуть робити це дуже швидко.

Хочу подякувати за це насамперед нашому Президенту Володимирі Олександровичу Зеленському, бо якби не його політична воля, ми не знаємо, коли ці мостові переходи були б завершені і чи були б завершені взагалі. Велика подяка всім спеціалістам, які майже цілодобово, у тепло і в холод, займалися своєю справою. І, звісно, хочу подякувати всім платникам податків, завдяки яким стала можливою реалізація такого важливого інфраструктурного проекту.

Хочу зазначити: ми будуємо не лише мостові переходи, дороги, школи та садочки. Ми будуємо інфраструктуру майбутнього, яка зробить життя наступних поколінь комфортним і щасливим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Івченку Вадиму Євгеновичу. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановні колеги! Учора відбулася прикра подія, я сказав би, ганебна подія біля стін Верховної Ради. З того боку вулиці стояли не «тітушки», а прості громадяни України, стояли ФОПи – платники податків, люди, які утримують нас

із вами, які утримують правоохоронні органи. Колеги, вчора для них це закінчилося трагічно: десятки побитих людей, 74 особи затримано (тільки ввечері до них допустили адвокатів), у двох жінок діагностовано перелом кінцівок, накладено гіпс, дві особи пропали безвісти, ще одного чоловіка били так, що на сьогодні незрозуміло, виживе він чи ні.

Колеги, організаторам акції протесту шийють статтю 294 Кримінального кодексу України – організація масових заворушень. Це стаття, яка застосовувалася в історії України лише три рази (я пам'ятаю лише три), коли міністром внутрішніх справ був Захарченко. Ми знаємо, де він зараз. Відтоді Україна змінилася, але ставлення правоохоронців до людей, які просто вимагають справедливості для своїх сімей, як бачимо, не змінилося.

І тут я хочу подякувати Голові Верховної Ради України. Ми всю ніч були на зв'язку з керівництвом МВС, щоб дізнатися, що із затриманими.

Колеги, ми просимо, по-перше, закрити всі порушені кримінальні справи, які є політично вмотивованими, по-друге, допустити адвокатів і, по-третє, прийняти закон, який вимагають ФОПи. Це буде справедливо.

Колеги, також просимо дати відповідь, що сталося з людиною, яку жорстоко побили і тепер не можуть знайти. Давайте разом її знайдемо.

По-четверте, просимо запросити керівництво МВС і організаторів акції протесту безпосередньо до Голови Верховної Ради України, для того щоб з'ясувати, чому сталися сутички, чому МВС почало застосовувати силу проти мирних громадян України.

Колеги, просимо звільнити всіх затриманих. Це буде справедливо. Це буде справедлива відповідь парламенту, який представляє народ України. Ми з вами є представниками тих людей, які протестували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вадиме Євгеновичу.

Так, справді, ми з вами перебували на зв'язку. Я теж вам дякую за вашу небайдужу позицію. Станом на сьогодні, за інформацією, яка в мене є, усіх людей, які були вчора затримані, відпущено, інцидент, який відбувся, не призвів, наскільки я поінформований, до трагічних наслідків. Але все-таки я прошу міністра внутрішніх справ якось висвітлити це питання, щоб це була офіційна інформація.

Ідемо далі. Слово надається народному депутату України Іоффе Юлію Яковичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

ІОФФЕ Ю.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Прошу передати слово Юрію Івановичу Загородньому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Іванович Загородній. Будь ласка.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна президіє, шановні народні депутати! Минулого тижня не лише в Україні спостерігали за черговою серією дешевого серіалу авторства Президента України Володимира Зеленського, в якому взяв участь Держсекретар Сполучених Штатів Америки Ентоні Блінкен. Ми всі побачили, як діє реформована під кураторством Заходу судова система: влада перетворила її на інструмент розправи зі своїми справжніми опонентами, наголошую, справжніми опонентами. Так звана вугільна справа, сфабрикована в Офісі Президента та РНБО довела, що в Україні немає справедливого, незалежного судочинства, що вона перебуває під зовнішнім управлінням.

Саме тому Віктор Медведчук, лідер справжньої опозиції, який запропонував альтернативний шлях розвитку України, перебуває понад 10 місяців під домашнім арештом, а п'ятого Президента, який віддав Україну під зовнішнє управління, відпускають під особисте зобов'язання, судячи не за законом, а за вказівкою Держдепу, як пан Блінкен скаже. І це при тому, що Віктор Медведчук не тікав з країни, не влаштовував шоу, а з честю і з гідністю відстоював свою невинуватість у суді.

Те, що зараз відбувається з «Опозиційною платформою – За життя», ні що інше як політична розправа. Президент України своїми діями показав, що він лише Віктора Медведчука вважає своїм справжнім опонентом, якого боїться, як вогню. Бо якби Президент Зеленський діяв в інтересах України та скористався тими домовленостями, яких досяг Віктор Медведчук, то Україна сьогодні мала б газ не по 73 тисячі гривень за 1 тисячу кубометрів, а в 15 разів дешевше, Україна мала б сильну економіку і забезпечила б гідне життя громадянам, заробітні плати, пенсії. І найголовніше: якби Президент Зеленський скористався мирним планом Медведчука, то Україна уже повернулася б на Донбас, а Донбас повернувся б в Україну.

Але цій владі, як і попередникам, не потрібна мирна і сильна Україна. Ось чому СБУ та Офіс Генерального прокурора за злочинною вказівкою Президента Зеленського продовжують позасудову розправу і політичне переслідування Віктора Володимировича Медведчука. Звинувачення в тероризмі, державній зраді, так звана вугільна справа ґрунтуються виключно на плівках, змонтованих лейтенантом Бакановим, та відосиках Генерального прокурора Венедіктової. Доказів причетності до цих справ Віктора Володимировича не було, немає і не може бути.

Тому наша політична сила «Опозиційна платформа – За життя» вимагає від влади припинити політичне переслідування Віктора Медведчука. Віктор Медведчук має бути тут, у залі Верховної Ради України, виконувати обов'язки народного депутата від партії ОПЗЖ, яку народ обрав як партію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Тістику Ростиславу Ярославовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ТІСТИК Р.Я., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, пане Голово. Дякую. Шановні колеги, шановні українці! Сьогодні мій виступ присвячений одній з важливих тем нашого буття – збереження нашої автентичності, культурного надбання, нашої самобутності, історичних та архітектурних пам'яток.

Минулої суботи ми відзначали День Соборності України – нашу спорідненість та нашу єдність. Такий приклад єдності хочеться показати і щодо спасіння однієї з перлин Львівщини – це храм Усіх Святих у селі Годовиця, що знаходиться за 8 кілометрів від Львова. Це парафіяльний римо-католицький храм, пам'ятка архітектури XVIII століття стилю бароко, який не був, на жаль, включений експертною радою при Міністерстві культури та інформаційної політики до переліку пам'яток, що будуть відреставровані в рамках президентської програми «Велика реставрація». На мою думку, це негідний вчинок, тому слід звернути увагу саме на даний об'єкт.

Як сказав великий Вінстон Черчилль, якого зараз цитують дуже багато відомих політиків, якщо ми економимо на культурі, то за що ми воюємо? Храм перебуває в аварійному стані та задля збереження пам'ятки для наших нащадків потребує негайних консерваційних та реставраційних робіт.

Львівщина – дуже багатий регіон на об'єкти культурної спадщини, понад 26 відсотків усіх нерухомих пам'яток знаходяться саме там. Храм Усіх Святих – пам'ятка національного значення, зведений протягом XVIII століття, основне скульптурне оздоблення належало геніальному галицькому скульптору середини XVIII століття Іоанну Георгу Пінзелю і вважається найбільшим досягненням львівської школи барокової скульптури.

На жаль, радянська влада використовувала пам'ятки як господарські будівлі або намагалася взагалі їх знищити та зруйнувати. Так було втрачено значну кількість споруд, художніх творів, скульптур, фресок та іншого, але в 1974 році насправді сталася біда – пожежа, і, як наслідок, повністю завалилася стеля з усіма розписами.

Тож для привернення уваги до спасіння нашого культурного надбання у стіни Верховної Ради привезли художні твори відомих українських митців, близько 18 осіб, можна сказати, це велика галерея на третьому поверсі. Я хочу всіх запросити ознайомитися з даними творами. Вони презентують культуру нашої держави у цілому світі.

Я всіх запрошую оглянути експонати. Художня виставка має назву «Натхненні Пінзелем в Годовиці». Усіх запрошую долучитися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Павлюку Максиму Васильовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

Чорноморов Артем. Будь ласка.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»).
Виборчий округ № 131, об'єднаний Вознесенський район, Коблівська та Березанська громади. Доброго ранку, українці! Доброго ранку, народні депутати! Нас усіх тут об'єднує те, що саме нас обрав український народ заради того, щоб представляти його інтереси і бути його голосом у парламенті. Особливо я звертаюся саме до мажоритарних депутатів, місія яких – розв'язувати проблеми і лобіювати інтереси своїх округів у законний спосіб.

Кожен з нас, голосуючи за закони, які ми розробляємо, хоче, щоб цих законів, дійсно, дотримувалися і щоб вони імплементували щось позитивне для мешканців нашої країни, і кожен з нас, виходячи на цю трибуну, тішить себе надією, що нас буде почуто всіма гілками влади.

З 2020 по 2021 роки парламент дев'ятого скликання прийняв низку законів, що дало змогу округу № 131 створити 700 робочих місць. Це найперша в Україні і найбільша в Європі креветкова ферма, третій агрегат Ташлицької ГАЕС Южноукраїнського комплексу, за що я щиро дякую Котіну Петру Борисовичу та міністру енергетики Герману Валерійовичу.

Але не все йде так гладко, як хотілося б, у нас, дійсно, наразі є проблеми. Наприклад, у Березанській ОТГ є завод МЕЗ, який на сьогодні знайшов білі плями в законодавстві і не доплачує податків у місцеві громади, але я впевнений, закон (проект [№ 5600](#)) виправить цю помилку.

Коблівська громада. Шановні колеги, більшість із вас проводить там літо. Це перлина нашого курорту. Зараз там вимивається 200 метрів берегової лінії.

Тиждень тому, працюючи в окрузі, я провів дорадчу нараду зі всіма представниками місцевих громад та ланками місцевого самоуправління. Ми порушили низку проблем, які стосуються всієї країни, і хотів би сказати, що найпершим наразі стоїть питання газу для юросіб: 65 гривень за кубометр – це надто непід'ємна ціна.

Реформа «Укрпошти». Хотів би також зауважити, що саме поштар має контакт з простою бабусею, яка живе в ОТГ, і це її єдиний зв'язок з навколишнім світом.

Але на завершення хотів би сказати, що всі керівники місцевих громад хотіли подякувати Президентові України Володимирі Олександровичу Зеленському за те, що він зберігає холодний розум, хоробре серце і віру в Україну, і передати, що якщо на території Вознесенської громади ми побачимо триколон, то будемо діяти рішуче і виважено.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Рушишину Ярославу Івановичу, фракція політичної партії «Голос».

РУЩИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Я знаю, що в деяких ваших фракціях уже були дискусії в понеділок, але хочу, щоб це знало суспільство, тому що коли минулого тижня я провела зустрічі з представниками Збройних Сил України, зокрема територіальної оборони, я була вражена. У мене виникає питання: для чого ми приймали Закон «Про основи національного спротиву» і чи знаєте ви, коли за нього голосували, про що йде мова? Про територіальну оборону і про рух опору. А чи пам'ятаєте ви, що за законом керівником зони територіальної оборони є голова ОДА, а району територіальної оборони – голова РДА, а люди, які подають кандидатури на посади керівників добровольчих формувань, є головами територіальних громад?

У мене питання: яка робота була зроблена з 1 січня? Чи добре ви розумієте, що відповідальність лежить не лише на Збройних Силах України, адже комбриги і комбати оббивають пороги органів місцевого самоврядування і голів ОДА, які палець об палець не вдаряють і на сьогодні навіть не знаходять часу, щоб зустрітися з комбригами і виділити місця для розташування того чи іншого штабу? То про який захист і про яку готовність ми говоримо?

Безперечно, жодної паніки не повинно бути, але в мене питання: для тих людей, які готові піти сьогодні чи завтра до військкомату або зробили це протягом січня чи грудня, чи готові, чи укомплектовані ваші батальйони чи бригади територіальної оборони? Чим вони укомплектовані? Чи були зустрічі з головами ОДА?

У мене величезне прохання до кожного мажоритарника, до кожного списочника, якому не байдужа їхня область, взяти за руку голів ОДА, мерів міст і повести до комбригів або навпаки.

Те, що відбувається на сьогодні, зокрема в Рівненській області, для мене страшенна ганьба. Рівненська область є фактично воротами Західної України, і коли йде мова про те, що там немає де сидіти і чим працювати, мені дуже соромно.

Я звертаюся з цієї трибуни до голови Рівненської обласної державної адміністрації з проханням до кінця тижня знайти приміщення і розташувати

бригаду, припинити цю ганьбу на всю Україну, коли область не дає можливості це зробити. Це перше.

Друге. Фракція «Голос» буквально в понеділок зареєструвала проект постанови [№ 6545](#) (я закликала всіх до реєстрації). Прохання включити до порядку денного цього тижня цей проект постанови.

Про що цей проект постанови? Звернення до Кабміну з проханням дати чіткий план, зокрема народним депутатам, які комунікують зі своїми виборцями, про те, які плани повинні бути для тої чи іншої ситуації, наскільки готові, починаючи від комунальних установ, підприємств, закінчуючи елементарними закладами освіти, до тої чи іншої ситуації, до того чи іншого сценарію. Більше того, хочу вам сказати, що ті, які працювали в органах виконавчої влади, добре знають, що план «А» і план «Б», які знаходяться за ґратами в кабінетах режимної секретності, дуже рідко застосовуються, а коли почнеться паніка, навряд чи ваші сценарії спрацюють.

У мене прохання, коли ми кажемо про єдність, а буквально вчора ми повернулися із засідання Міжпарламентської Ради Україна – НАТО, давайте говорити про єдність і величезну підтримку Збройних Сил, а не ховатися по кабінетах, зокрема голів адміністрацій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Сосі Роману Васильовичу, позафракційному.

СОХА Р.В., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 75, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Дмитру Разумкову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, пане Голово! Доброго ранку, шановні колеги! Я радий вітати вас усіх у залі Верховної Ради України. Сьогодні багато викликів стоять перед нашою державою. Перший з них – це те напруження, яке бринить у повітрі і яке оточує нашу державу. Ми повинні консолідувати наші зусилля, як завжди, парламент повинен виступити такою точкою. Ми неодноразово запрошували, починаючи з минулої п'ятниці, Президента до стін Верховної Ради, забувши чвари, відкласти свої політичні амбіції та виступити людиною, яка готова об'єднувати навколо себе. Але, на жаль, цього не відбулося. Я ще раз готовий запросити Президента і нагадую, що без парламенту керувати цією державою не вийде, як би кому не хотілося. Відповідальність за цю державу повинні брати всі і не гратися у відео, а відповідати на ті обіцянки, які ми давали суспільству.

Сьогодні в нас багато викликів: і військова загроза, і економічна нестабільність, і енергетична безпека, про яку всі ми говоримо, і, звісно, соціальна складова, яка бентежить наших людей, і ми вчора бачили це на вулиці.

Об'єднання «Розумна політика» виступило з багатьма законодавчими ініціативами, останніми з них були такі: перша – збільшення заробітної плати вчителів уже в цьому році, не чекаючи 2023 року, і друга – збільшення заробітної плати поліцейських та зменшення тієї колосальної розбіжності між зарплатою вищого керівництва МВС та рядових поліцейських. Ті, які спілкувалися з ними на вулиці, добре розуміють цю проблему, адже люди звільняються і завтра не буде кому захищати правопорядок. Люди звільняються зі шкіл, тому що отримують таку ганебну заробітну плату, що не можуть забезпечити ані себе, ані дітей, ані свої родини.

Якщо ми втратимо ще й медиків, то втратимо державу, тому що військові, поліція, армія, вчителі і медики – це ті базові професії, на яких будується наша країна. Прошу всіх про це пам'ятати.

І, як завжди, пропоную, щоб було якомога більше розумної політики в стінах Верховної Ради, в Офісі Президента і, головне, в Кабінеті Міністрів України, тому що те, що сьогодні там відбувається, дуже часто нагадує циркову виставу, коли спочатку виступає міністр енергетики, каже, що все в нас добре, а наступного дня зупиняються два атомні реактори. Про це треба пам'ятати, а не гратися в бірюльки. Закликаю всіх, і «Розумна політика», як завжди, готова до цього долучитися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Устіновій Олександрі Юрїївні, фракція «Голос».

Лозинський Роман Михайлович. Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Об'єднання «Справедливість». Шановні колеги, дорогі українці! Перше правило підготовки – бути готовим до найгіршого. Нам не потрібно сіяти паніки, ми не маємо права цього робити, але тим більше ми не повинні заспокоювати, ми не можемо дозволити собі казати, що все буде добре. Ми повинні готуватися і діяти всі разом, починаючи з Києва і закінчуючи найменшими громадами нашої країни.

Шановні колеги, якщо глянути на порядок денний Верховної Ради цього тижня, то він наївно заспокійливий, більше того, він нечесний. Справді, у нас є багато технічних, організаційних питань щодо покращення законодавства, які на часі, але коли існує загроза на кордоні, це має бути відображено в порядку денному і в нашій щоденній роботі тут, у Києві. Підготовка до загрози, яка вже є на нашому кордоні, це наша робота, і найкраще заспокоєння кожного українця – зробити ці дії.

Ми з об'єднанням «Справедливість» та з колегами з інших фракцій та груп зареєстрували проект постанови. Я дякую ініціатору Юлії Клименко, яка виступила з рядом ідей, і ми спільно напрацювали конкретний перелік кроків.

Я хочу звернутися до органів місцевого самоврядування, до кожної громади в нашій країні. Це наша спільна робота – до 1 лютого зробити конкретні кроки для того, щоб територіальна оборона отримала приміщення, необхідні ресурси, і дуже дивно, коли ми дивимося по областях, по громадах, що це досі є проблемою. Нам потрібно провести аудит усіх безпекових приміщень, потенційних укриттів. Нам потрібно виділити додаткові кошти з резервних фондів, якщо в цьому є потреба. До цього необхідно готуватися, шановні колеги. Це конкретна робота, дії, законодавчі акти та виділення ресурсів.

Тисячі українців сьогодні вже зголошуються до батальйонів територіальної оборони. Міністерство оборони та Головнокомандувач працюють із Збройними Силами України, це правда. Це те, що дає нам змогу заспокоїтися лише на хвилину, бо наступної хвилини треба починати працювати.

Я закликаю колег прийняти даний проект постанови, закликаю колег, щоб ці кроки були зроблені. Ракетна програма, розуміння того, які армійські Збройні Сили повинні зробити закупівлі з точки зору протидії в повітрі, нам потрібно працювати над цим, це має відображатися в порядку денному і в нашій щоденній роботі.

Звертаюся до органів місцевого самоврядування, щоб це стало топтемою на кожному засіданні під час наступних сесій у ваших громадах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Гриб Вікторії Олександрівні, позафракційній.

ГРИБ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Ситуація у вугільній галузі залишається дуже скрутною. Ми проголосували в першому читанні за законопроект щодо виплати заборгованості із заробітної плати шахтарям. Я зараз збираю підписи в залі за те, щоб внести цей проект на друге читання. Ми не можемо про це просто забути. Це перше.

Друге. Нам необхідно виділити кошти шахтарям, щоб можна було закласти нові лави. Якщо цього не буде, то, знаєте, енергетичну кризу ніхто не скасовував. Ми бачимо, яка скрутна ситуація на сьогодні в енергетиці, тому дуже вас прошу, підійдіть, будь ласка, до мене, підпишемо ці листи для того, щоб керівництво Верховної Ради все-таки внесло на розгляд у першому та другому читаннях законопроекти, які допоможуть нам врятувати ситуацію в енергетиці.

Дуже всім дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Вельможному Сергію Анатолійовичу, депутатська група «Довіра».

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Передаю слово Павлу Бакунцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Андрійович Бакунець. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Львівщина, депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово, шановні народні депутати, дорогі українці! З огляду на непросту, напружену ситуацію довкола українських кордонів, ми все-таки знову й знову актуалізуємо дуже важливу тему тероборони, адже нам потрібно нагадати кожному, особливо мажоритарнику в окрузі, про те, що органи місцевого самоврядування, місцеві ради повинні провести навчання з тероборони. Люди на місцях повинні знати, що робити і як діяти завтра, післязавтра та в інші дні.

Ми можемо звернутися до прикладу міста Львова, де міською радою вже організовано і проведено навчання. Такі навчання повинні здійснитися в кожній новоствореній громаді, щоб усі прості, пересічні мешканці були впевненими в тому, що завтра є кому обороняти нашу країну.

Тоді, коли ворог брязкає зубами на кордонах, готується й українська армія, вона сильна, вона постачається зброєю. І звичайно, що ми абсолютно за те, щоб додатково фінансувати наших військових, особливо їх родини. Як приклад – легендарна 24 бригада, коли хлопці і дівчата мужньо стоять уже не перший місяць на східних кордонах нашої держави, їхні родини також потребують певної опіки на місцях. Вони теж хочуть, щоб там, де вони проживають, краще дбали про їхню інфраструктуру і про забезпечення їхніх родин. Це дуже важливо.

Коли ворог стоїть на порозі, звичайно, що і наші дипломати, і ми разом з вами приймаємо звернення до міжнародних організацій і до наших партнерів, щоб актуалізувати цю тему і не допустити реалізувати ідею агресора створити величезну паніку насамперед у головах українців, бо цим нищиться економіка.

З огляду на цю напружену ситуацію сьогоднішній день, середу 26 січня, Папа Римський Франциск оголосив днем молитви за мир в Україні. Глава Української греко-католицької церкви Блаженніший Святослав запрошує всіх людей доброї волі сьогодні до спільної молитви. Запрошую кожного з вас, незважаючи на ваші віросповідання, також молитися за мир в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час для виступів вичерпано.

Перед тим, як перейти до розгляду питань порядку денного, повідомляю, що в мене є дві заяви: одна – з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ, а друга – про реальну перерву.

Почнемо з першої заяви з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Слово надається народному депутату України Порошенку Петру Олексійовичу.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні народні депутати, дорогі українці! Три місяці, як увесь білий світ б'є на сполох щодо накопичення військ на кордонах України з боку Московії. Три місяці увесь світ думає, як допомогти Україні збільшити обороноздатність, надсилаючи зброю, проводячи консолідацію міжнародної солідарності. Роблять усі, крім української влади.

Нам, дійсно, не треба панікувати, не треба розмірковувати, чи нападе Путін, чи ні. Треба підготуватися для того, щоб дати якісну відсіч, якщо дипломатичні зусилля його не зупинять. Для цього нам треба дати відповіді на декілька питань.

Чому в нас і досі деякі бойові підрозділи укомплектовані лише на 50 відсотків і більшість військовослужбовців не продовжують контрактів? Чому досі не придбано пального для української бронетехніки? Чому з 2019 року не закуплено бронезилетів і кевларових шоломів? (Привіт переслідувачам кіборга генерала Марченка). Де українські стратегічні резерви? Що одягнемо, вземо, чим нагодуємо, а головне, чим озброїмо резервістів резерву першої черги, яку вже треба розгортати? Чому Зеленський не підвищує грошове забезпечення українських військовослужбовців?

Скажіть, будь ласка, дорогі українці, вам не набридла ця «почемучка»? Відповідь нарешті пролунала вчора в розслідуванні антикорупціонерів, які оприлюднили шокуючі дані. За 2021 рік на потреби армії Зеленський провів тендерів на суму (вдумайтеся!) у 10 разів меншу, ніж кошти, які виділені на мегакорупційне «велике крадівництво». Недарма вони це крадівництво називають великим, бо відчують масштаби власними кишнями. Так зване велике крадівництво – це головний бізнес-проект Зеленського, він став інструментом і його особистого збагачення, і, на жаль, тіньового фінансування «зелених кнопок» у цьому парламенті.

Я наголошую, що тому затягується призначення Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, і ми вимагаємо від НАБУ негайно почати розгляд. Ми вимагаємо, шановний пане Голово, поставити законопроект [№ 6542](#), підтриманий всіма фракціями демократичної опозиції і заблокований «слугами».

Дайте грошей українській армії. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надійшла ще одна заява з проханням оголосити реальну перерву. Тому я оголошую перерву на 30 хвилин. Ми зберемося в залі об 11 годині 9 хвилин. Прошу лідерів або представників фракцій і груп зібратися у моєму кабінеті.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати! Прошу займати свої місця. Хочу поінформувати вас про результати наради, яка відбулася у Голови Верховної Ради України. Вона стосувалася питання ФОПів і ситуації, яка відбувається.

За результатами наради було порушено низку питань, пов'язаних з подіями, які сталися вчора. Я поінформував колег про те, що на сайті Національної поліції вже висвітлена офіційна інформація про те, що 63 особи, які були затримані, уже відпущені і встановлені їх особи.

Крім цього, ми обговорили і є така пропозиція від керівників фракцій, керівництва парламенту, щоб за можливості та інформація, яка виставлена на сайті Національної поліції, була прокомунікована чи керівництвом МВС, чи керівництвом поліції в межах відповідного брифінгу.

Ми також як люди, які завжди намагаються знайти компроміс, просили б за можливості знайти час і можливість зустрітися з представниками ФОПів для того, щоб пояснити ситуацію стосовно тих подій, які відбувалися вчора, і щодо їх кримінально-правової кваліфікації.

Є також пропозиція, яка прозвучала від голови комітету Данила Олександровича Гетманцева, що сьогодні до кінця дня буде поданий відповідний проект закону (правильно, Даниле Олександровичу?), за яким до кінця цього року не сплачуватимуть штрафів особи, які не встановили РРО, за умови, що вони встановлять. Цей законопроект буде внесений, і я дуже сподіваюся, що він буде підтриманий у залі.

Шановні колеги, це така інформація за результатами того, про що ми домовилися. Я дуже дякую всім лідерам фракцій і груп за конструктивізм. Думаю, що ми й далі будемо демонструвати такий же високий рівень співпраці в парламенті.

А зараз, з вашого дозволу, переходимо до обговорення питань порядку денного. Перелік питань, що пропонуються для обговорення і прийняття рішень, вам надано.

Шановні колеги! *(Шум у залі)*.

Перепрошую, ми домовлялися. Олександрє Сергійовичу, будь ласка, з процедури, 1 хвилина.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Ми зараз підійшли до розгляду

законопроекту [№ 5705](#) і альтернативного проекту [№ 5705-1](#) щодо впровадження електронних квитків на автомобільному та міському електричному транспорті. У мене пропозиція до доповідача, представника уряду, коли він доповідатиме цей документ, нам важливо, щоб акцентували увагу саме на впровадженні та імплементації окремих норм Технічного регламенту № 1370 Європейського Союзу, який підлягає обов'язковій імплементації в рамках політичної частини Угоди про асоціацію. З цієї точки зору нас цікавить, по-перше, які положення будуть імплементовані, а по-друге, фінансово-економічне обґрунтування, тому що є питання компенсації, формули тощо, і ми хочемо це бачити. Я в цьому законопроекті цього не побачив, а це надзвичайно гостре запитання.

Тож під час представлення даного документа ми хочемо почути ці дві важливі речі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу. Ми саме переходимо до розгляду цих законопроектів.

Шановні колеги, оголошую початок розгляду проектів Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження електронних квитків на автомобільному та міському електричному транспорті» (№ 5705 і № 5705-1).

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути ці два законопроекти № 5705 і № 5705-1 за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 219.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова заступника міністра інфраструктури Найєма Мустафу-Масі. Будь ласка.

НАЙЄМ М.-М., заступник міністра інфраструктури України. Шановні колеги! До вашої уваги пропонується законопроект № 5705 щодо впровадження електронних квитків на автомобільному та міському транспорті, яким передбачається внести зміни до Цивільного кодексу України в частині визначення електронного квитка підставою для укладення договору перевезення пасажирів та багажу, а також до законів України «Про міський електричний транспорт» та «Про автомобільний транспорт» у частині осучаснення визначення термінів «електронний квиток» і «квиток».

Міністерство інфраструктури за цим законопроектом наділяється повноваженнями щодо затвердження форми та обов'язкових реквізитів і відомостей, які повинні міститися в проїзному документі та електронному проїзному документі. Законопроект має допомогти відійти від тої застарілої форми, яка є зараз, і квитків, і електронних квитків та переходити вже до умов належного

функціонування автоматизованої системи оплати вартості проїзду і в міському, і в пасажирському транспорті.

Прошу підтримати основний законопроект, тому що ним пропонується запровадити електронний квиток.

Щодо зауважень з приводу пільгових перевезень і моментів стосовно компенсації, у тому числі й для учасників бойових дій. Усі ці функції буде віднесено до повноважень місцевих адміністрацій. Цим законопроектом не визначаються витрати з державного бюджету, тобто це повноваження місцевих адміністрацій – передбачити кошти на випуск цих квитків або компенсацію конкретним пільговим категоріям пасажирів.

Я пропоную зараз підтримати законопроект у такому вигляді. Якщо будуть якісь доповнення щодо функцій міністерства або органів місцевого самоврядування, ми їх підтримаємо. На даний момент це просто проект закону, який дає змогу взагалі запустити цю систему та електронний квиток зокрема.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запрошую до слова авторку альтернативного законопроекту народну депутатку України Плачкову Тетяну Михайлівну. Будь ласка, Тетяно Михайлівно.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день! Шановний головуєчий, шановні колеги народні депутати, до вашої уваги пропонується альтернативний до урядового проект закону. Як і урядового, метою альтернативного законопроекту є вдосконалення правового регулювання обігу електронних квитків у громадському транспорті, адже використання електронних квитків є, дійсно, більш зручним і більш мобільним у користуванні таким транспортом, а особливо ми це побачили під час пандемії.

У зв'язку з цим виникла необхідність удосконалити чинне законодавство, яке регулює обіг та використання електронних квитків на автомобільному та громадському електричному транспорті. Зокрема, законодавчого врегулювання потребує питання встановлення форми електронного квитка, визначення його обов'язкових реквізитів та інших відомостей, які повинен мати такий квиток.

Саме в підході до вирішення зазначеного питання і полягає різниця між урядовим та альтернативним законопроектами. Якщо в урядовому законопроекті пропонується повноваження щодо вирішення всіх цих питань передати органам центральної влади, то в альтернативному законопроекті пропонується, щоб усі ці питання вирішували органи місцевого самоврядування, що насправді і відповідає засадам державної політики стосовно децентралізації.

В альтернативному законопроекті на відміну від урядового законопроекту пропонується більш комплексний підхід до вдосконалення правового регулювання використання електронних квитків. Зокрема, саме альтернативним законопроектом додатково закріплюється вимога щодо безоплатного забезпечення пільгових категорій громадян електронними квитками, вимога щодо захисту інформації в автоматизованій системі обліку оплати проїзду, встановлюється чітке розмежування між електронним квитком та транспортною картою. Тому, колеги, пропоную саме цей законопроект прийняти і до другого читання його фахово доопрацювати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається голові підкомітету Комітету з питань транспорту та інфраструктури Негулевському Ігорю Петровичу. Будь ласка, Ігоре Петровичу.

НЕГУЛЕВСЬКИЙ І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 130, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий, шановні народні депутати! Комітет з питань транспорту та інфраструктури на своєму засіданні розглянув зазначені проекти закону і пропонує проект № 5705, поданий Кабінетом Міністрів України, прийняти за основу, а альтернативний проект № 5705-1, поданий народними депутатами Абрамовичем І.О. та іншими, відхилити.

Комітет опрацював зазначені законопроекти та надані до них висновки. Зокрема, Мінінфраструктури та Мінфін підтримують законопроект № 5705 та зазначають про необхідність доопрацювання проекту № 5705-1. Мінекономіки та Мінцифри повідомляють про відсутність зауважень та пропозицій.

Водночас до законопроектів висловлено ряд зауважень, а саме: Мін'юст до проекту № 5705 надав зауваження в частині положення щодо наділення Мінінфраструктури повноваженнями встановлювати форми проїзних документів; щодо проекту № 5705-1 – зауваження в частині наділення органів місцевого самоврядування повноваженнями щодо затвердження умов, за яких квиток дає право на отримання транспортних послуг, що, своєю чергою, призводить до надання широких повноважень у сфері регулювання пільгового проїзду осіб.

Головне науково-експерте управління Апарату Верховної Ради України висловило зауваження та пропозиції до обох законопроектів, зокрема зауважило, що у проекті № 5705 в редакції статті 910 Цивільного кодексу передбачається встановлення загальної норми щодо перевезення пасажирів та багажу всіма видами транспорту, а не лише міським електричним та автомобільним транспортом.

Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом зазначив, що проекти не суперечать міжнародно-правовим зобов'язанням України, однак потребують доопрацювання з метою врахування положень Директиви 2010/40

Європейського парламенту і Ради ЄС про структуру та розгортання інтелектуальних транспортних систем в області автомобільного транспорту і для взаємодії з іншими видами транспорту.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігорю Петровичу.

Шановні колеги, я так розумію, є необхідність обговорити це питання. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Саврасову Максиму Віталійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Миколі Величковичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Величкович. Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, шановні колеги! Питання врегулювання функціонування електронного квитка надзвичайно важливе. Зважаючи на те, що Україна намагається привести своє законодавство у відповідність до нормативів Європейського Союзу, ініціатива, яку ми зараз розглядаємо, є надзвичайно актуальною.

«Європейська солідарність» підтримуватиме в першому читанні законопроект № 5705, але ми вважаємо, що необхідно допрацювати як і термінологічне визначення, так і питання щодо внормування функціонування електронного квитка між центральним органом виконавчої влади, який регулює цю сферу, і місцевими органами самоврядування. Адже для нас важливо, щоб такий електронний квиток сприяв громадянам у створенні умов для перевезення їхнього багажу та їхнього проїзду.

Тому я звертаюся до колег з проханням підтримати, і думаю, що наш Комітет з питань транспорту та інфраструктури доопрацює його і ми зможемо внести до другого читання досконаліший законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Руцишину Ярославу Івановичу, фракція «Голос». Будь ласка.

Клименко Юлія, я правильно зрозумів, так? Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Безумовно, законопроект потрібний, він два роки перебуває у Верховній Раді, розглядався в нашому комітеті, ми його підтримали, і він внесений в зал.

Безумовно, треба все-таки визначити термінологію щодо електронного квитка і дати можливість як місцевим радам, так і на національному рівні запуснути цей проект, тому що насправді прикладів успішного запуску електронного квитка не так багато. Ми бачимо, що частково це працює в Києві, частково у Львові, але більшість громад, на жаль, не вміють і не знають, як запуснути електронний квиток. Але на жаль, багато громад та багато органів і місцевої влади, і національної влади не запускають цей квиток навіть не тому, що немає законодавчого врегулювання, а тому що це величезне поле для корупції, адже що знаємо, що в громадському транспорті обертається більше 40 мільярдів тіньових грошей. Це великі кошти, які ніхто не хоче віддавати, і тому електронний квиток не запускається на багатьох рівнях. Це стосується і «Укрзалізниці», і автомобільних перевезень, і маршрутних таксі.

Насправді давно вже потрібно переглянути взагалі правила роботи в громадському секторі, тому що ті правила, які існують на даний момент, не мотивують ані перевізників вкладати гроші в якісні, гарні автобуси, маршрутні таксі і в транспорт, ані пасажирів користуватися цими послугами, тому що вони, на жаль, що далі, то гірші.

Тож ми, безумовно, будемо підтримувати цей законопроект у першому читанні, у ньому є дуже багато юридичних нестиківок, його треба доопрацювати. Однак закликаю колег також винести на порядок денний і розглянути більш комплексний проект про громадський транспорт, який уже зареєстрований, співавтором якого в тому числі є і я, для того щоб усе-таки вивести з тіні велику частину громадського транспорту.

Законопроект підтримуємо, будемо доопрацьовувати і подавати поправки до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Загородньому Юрію Івановичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І. Дякую, Руслане Олексійовичу. Я вас дуже прошу передати слово народному депутату України Шуфричу Нестору Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Якою сьогодні мовою здивуєте нас? Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, пане Голово. Не можу не відреагувати на вашу репліку. Хочу скористатися нагодою і вже зараз попереджаю, щоб завтра забезпечили під час моїх виступів при розгляді законопроектів перекладачів з російської, англійської та угорської мов згідно зі статтею 2 та статтею 6 Регламенту Верховної Ради України. Тобто я попереджаю за добу. Дякую за ваше зауваження, пане Голово.

Шановні колеги, я, чесно кажучи, не наймолодший депутат у цьому скликанні і за віком, і за досвідом роботи. Скажіть, будь ласка, у нас немає нічого важливішого, ніж розглядати питання вдосконалення придбання електронних квитків? Сьогодні що, є проблема з придбанням електронних квитків чи ви хочете прискорити цю процедуру, щоб швидше звалити з країни? Я не розумію вас.

Дивіться, що відбувається. Вся країна живе в роздумах: єсть життя на Марсе или нет жизни на Марсе – науке это неизвестно, буде війна чи не буде війни, нападуть чи не нападуть? Одні говорять, що вже посольство Німеччини починає евакуацію членів родин дипломатів. Міністерство закордонних справ України каже: все хорошо, прекрасная маркиза, ну, там конь где-то сдох.

Тому прошу вас, шановні колеги, давайте будемо відповідальними. Суспільство чекає від нас відповіді щодо напруги, про яку говорить увесь світ і говорять в Україні. Правда, у нас одні кажуть, що все гаразд, інші кажуть, що завтра на нас нападуть. Уже люди жартують: давайте об'явимо війну и в плен сдадимся, щоб швидше цей кошмар закінчити. Сьогодні тільки Мінські угоди дадуть гарантію миру в нашій країні. Про це треба думати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Бондареву Костянтину Анатолійовичу, фракція «Батьківщина».

БОНДАРЄВ К.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановні друзі! Я погоджуюся з попереднім промовцем у тому, що, дійсно, сьогодні в країні багато проблем і куди не приїдеш, перше запитання: буде війна чи не буде війни? Я знаю, що ви постійно відповідаєте на телефонні дзвінки з ваших громад саме з цього приводу.

Ми розглядаємо дуже важливий законопроект, який стосується сфери забезпечення діяльності територіальних громад. Дійсно, можливо, питання полягає в тому, що зараз немає грошей у бюджеті для пільговиків, тому що не використовується електронний квиток чи інші засоби контролю. Сьогодні на черзі для вирішення є багато питань, тому ми й зібралися опрацювати одне з важливих питань, а саме щодо електронного квитка.

Повертаючись до електронного квитка, хочу сказати, що уряду все-таки треба визначитися: ми за децентралізацію чи збирання повноважень та функцій в уряді? Дійсно, ще з 2017 року намагаються запровадити автоматизовану систему обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті. На практиці виникає двозначність у правозастосуванні, оскільки електронний квиток плутають з матеріальним носієм.

«Батьківщина» не підтримує і не голосуватиме за проект № 5705 так само, як за альтернативний, оскільки ця ініціатива має ряд суттєвих зауважень та не розв'язує основних проблем.

По-перше, стаття 910 Цивільного кодексу України передбачає встановлення загальної норми щодо перевезення пасажирів усіма видами транспорту, а не лише міським електричним та автомобільним, як...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Горенюку, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

Після нього ще виступить Рудик Сергій Ярославович, і переходимо до голосування, тому попрошу народних депутатів зайняти свої місця.

ГОРЕНЮК О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 136, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», центр Одещини. Вітаю, шановні колеги! Законопроект № 5705 створить умови, щоб ще більше громадян України користувалися громадським транспортом та використовували електронний квиток. Популяризація громадського транспорту в Україні дасть можливість прибрати велику кількість автомобілів з українських доріг, і це своєю чергою уможливить суттєво знизити затори в українських містах.

Вдумайтеся в такі цифри. За даними міжнародної організації *TomTom*, Одеса посідає 11 місце у всесвітньому антирейтингу заторів, Київ – сьоме, Харків – 13 місце. Особливо важливо запровадити електронний квиток саме в період пандемії, бо це дасть змогу мінімізувати кількість контактів та забезпечити соціальну дистанцію.

Голосуємо за проект № 5705 у першому читанні і рухаємося далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рудик Сергій Ярославович. Будь ласка.

Після цього переходимо до голосування, шановні колеги.

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні українці! Чому треба підтримати

цей законопроект? Тому що злі язики кажуть, що тіньовий обіг на пасажирському транспорті становить 40 мільярдів гривень. Саме тут треба шукати гроші для бюджету, а не у ФОПів.

Підтримувати основний законопроект чи альтернативний? Чесно кажучи, я підтримав би альтернативний. Якщо органи місцевого самоврядування відповідають за пільговиків, то вони мали б і визначати форму та зміст цих електронних квитків. Але це риторичне питання.

Можна було б узагалі не давати це доручення Мінінфраструктури, якщо ви дуже цього хочете, а вказати перелік обов'язкових вимог у законі і виписати це в другому читанні.

Наша депутатська група голосуватиме «за» і закликає зал підтримати альтернативний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження електронних квитків на автомобільному та міському електричному транспорті» ([№ 5705](#)) за основу.

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Наступне питання – це проекти Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо здійснення функцій технічного регулювання у сфері агропромислового комплексу та машинобудування для агропромислового комплексу» ([№ 6070](#) і [№ 6070-1](#)).

Шановні колеги, вношу пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова автора першого законопроекту народного депутата України Литвиненка Сергія Анатолійовича. Будь ласка.

ЛИТВИНЕНКО С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Виборчий округ № 156, Рівненська область. Добрий день, шановний головуючий, шановні колеги! Даний законопроект розроблено з метою удосконалення діяльності суб'єктів

у системі інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу. На сьогодні структура, штатна чисельність працівників територіальних органів Держпродспоживслужби не дає змоги повною мірою вчасно здійснювати реєстрацію та облік технічних засобів у сфері АПК.

Розв'язати вказану проблему без додаткових видатків з бюджету та збільшення штатної чисельності працівників, задіяних у даному процесі, неможливо. Пропонується надати повноваження юридичним і фізичним особам – підприємцям здійснювати таку процедуру. Це дасть змогу значно розширити мережу надання послуг з проведення реєстраційних дій та значно покращити якість надання таких послуг.

Законопроектом передбачається врегулювання питання організації роботи, пов'язаної з реєстрацією тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських землерийних, меліоративних машин і сільськогосподарської техніки.

Проектом також пропонується врегулювати питання видачі посвідчення тракториста-машиніста, врегулювати питання функціонування і діяльності органів оцінки відповідно до вимог технічного регламенту, затвердження типу сільськогосподарських і лісгосподарських тракторів, їх причепів, змінних причіпних машин, систем, складових частин та окремих пересічних вузлів.

Законопроект спрямований на удосконалення системи взаємовідносин між органами виконавчої влади, підприємствами технічного контролю, замовниками, власниками технічних засобів, а також їх взаємовідносин з юридичними і фізичними особами та суб'єктами підприємницької діяльності.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Чорноморову Олегу Артемовичу, автору альтернативного законопроекту. Артеме Олеговичу, представте, будь ласка, альтернативний законопроект, ви його автор.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Шановні народні депутати, тут представлені в принципі всі народні депутати з округів, де є аграрний сектор, і більшість яких представляє аграрний бізнес.

Даний законопроект дає змогу виправити нерівність щодо реєстрації не лише сільськогосподарської техніки, а й лісгоспної техніки, яка наразі стоїть у періоді стагнації. Саме Мінекономіки належать зараз функції, які потрібно продовжити. Це технічний законопроект, який дає змогу реєстрації сільськогосподарської техніки на наших полях і її використання.

Прошу підтримати даний законопроект, він визначений аграрним комітетом як основний, і дати змогу нашим аграріям придбати і реєструвати в майбутньому сільськогосподарську техніку для поліпшення збору урожаю і в принципі підвищити урожайність наших земель.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запрошую до слова заступника голови Комітету з питань аграрної та земельної політики Халімона Павла Віталійовича. Будь ласка, Павле Віталійовичу.

ХАЛІМОН П.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний головуєчий, шановні народні депутати! Комітет з питань аграрної і земельної політики на останньому своєму засіданні, яке відбулося 10 листопада 2021 року, розглянув питання щодо необхідності прийняття проектів законів № 6070 та № 6070-1.

Законопроектom № 6070 пропонується врегулювати питання у сфері правових відносин, пов'язаних із здійсненням функцій технічного регулювання АПК, зокрема питання щодо реєстрації сільськогосподарської техніки та інших технологічних механізмів, видачі посвідчень тракториста та машиніста, а також врегулювання функціонування органів з оцінки відповідності, оскільки на даний час відсутні суб'єкти, які уповноважені проводити оцінку відповідності вимогам технічного регламенту, технічного паспорта, затвердження типу сільськогосподарської техніки.

Хочу звернути вашу увагу, що Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку висловлює зауваження до поданого законопроекту та підходу до змін механізму правового регулювання даної галузі.

Водночас законопроектом № 6070-1, поданим народним депутатом Чорноморовим Артемом Олеговичем, передбачено врегулювання питань функціонування діяльності з оцінки відповідності вимогам технічного регламенту, затвердження типу сільськогосподарської техніки, що забезпечить розблокування діяльності органів оцінки відповідності та повноцінне їх функціонування. Зазначеним проектом не змінюється процедура реєстрації сільськогосподарської техніки, видача посвідчень тракториста, машиніста та інші правовідносини.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює окремо зауваження до законопроекту № 6070-1, які могу бути усунені й доопрацьовані до другого читання цього законопроекту.

Тому, шановні колеги, прошу підтримати законопроект № 6070-1.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання? Є. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Слово надається народній депутатці Михайлюк Галині Олегівні, фракція політичної партії «Слуга народу».

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Соломчуку Сергію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соломчук. Будь ласка.

СОЛОМЧУК Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Вітаю! Дякую за надане слово. Законопроект дуже важливий, але на моє переконання, сертифікати відповідності на сільськогосподарську техніку потрібно взагалі відмінити, тому що коли аграрій купує собі *John Deere* чи *CLAAS*, чи будь-яку іншу техніку, незрозуміло чому він має сплачувати додаткові кошти і десь доводити на території України, що це все-таки *John Deere* і *CLAAS*. Це корупційна схема. Між першим і другим читаннями будемо подавати поправки, щоб відмінити це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Бобровській Соломії Анатоліївні, фракція політичної партії «Голос».

БОБРОВСЬКА С.А. Прошу передати слово Клименко Юлії. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Леонідівна Клименко. Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Я хотіла б насамперед підтвердити слова колег, що останнім часом уже більше року в нас фактично заблокована сертифікація і видача документів на сільськогосподарську техніку. Але законопроект, який пропонується, вирішує лише частину питань. Зміни щодо іншої частини питань також повинні бути внесені між першим і другим читаннями, а саме щодо першої оцінки відповідності. Якщо сільськогосподарська техніка вироблена, наприклад, у країнах Європейського Союзу, навіщо її знову переглядати, оцінювати, особливо якщо вона нова, і надавати велику кількість документів для того, щоб отримати сертифікат і їздити, наприклад, по своєму власному городу?

Уся ця процедура, я погоджуюся з попереднім колегою, дуже складна і призводить до великих корупційних ризиків. Тому закликаю колег це виправити і на рівні законодавства, і на рівні підзаконних актів, якими регулюються збір, подача, кількість документів, а також кількість днів для розгляду. Тому що на даний момент, наприклад, селянину, в якого є 20 соток, який купив собі невеликий тракторець, треба їхати в районний центр або в центр ОТГ за 100-200 кілометрів для того, щоб отримати якийсь папірець, який, за великим рахунком, йому не потрібний, тому що він переміщується виключно по периметру свого городу, саду або поля.

Закликаю колег підійти до цієї проблеми комплексно, тому що в нас великий сільськогосподарський сектор і багато фермерів та підприємців. Вони просять полегшити всю цю процедуру і не перетворювати її на чергову корупційну гонимість.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Загородньому Юрію Івановичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І. Дякую.

Руслане Олексійовичу, прошу вас передати слово моєму колезі народному депутату України Колтуновичу Олександр Сергійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Юрію Івановичу. Шановні колеги, я хотів би звернути увагу, що тематика, яку порушують автори даного законопроекту, набагато глибша, тому що йдеться не лише про функції технічного регулювання у сфері агропромислового комплексу, зокрема в машинобудуванні, а й про глибші питання.

Я вам наведу приклад, щоб не дублюватися з попередніми промовцями, які сказали достатньо про цю тематику, у чому відмінність поглядів, наприклад, нашої партії і вашої. Тому що концепт державного регулювання у сфері сільськогосподарського машинобудування має бути абсолютно кардинально відмінним від того, що пропонується зараз. Чому ви не розглядаєте фундаментальних питань щодо, наприклад, галузевої структури сільськогосподарського машинобудування, щодо його стимулювання всередині країни? Чому немає змін, наприклад, у рамках базового закону до Податкового і Митного кодексів щодо відповідних фіскальних преференцій при виробництві даної техніки всередині країни? Це ж фундаментальні речі, зважаючи на частку сільського господарства у структурі ВВП країни і на частку в структурі експорту країни. Це перше.

Друге. Зміни до Бюджетного кодексу і фонди підтримки саме сільськогосподарського машинобудування в Україні. Чому акцентую увагу на машинобудуванні? Тому що за 11 місяців цього року загалом обсяги машинобудування в нас зросли на 8 відсотків, але падіння в минулому році за відповідний період було 19 відсотків. Тобто 8 плюс 8 жодним чином не корелюється з тими мінус 19, які є. Фактично зупинена дана галузь. Це і питання кредитування, ми бачимо, що відбувається з обліковими ставками, які зростають з 6 до 10 відсотків.

Тому з цієї точки зору має бути комплексний закон щодо стимулювання машинобудування в Україні, а не окремі речі, які стосуються сертифікації

в даній сфері. Ми не будемо підтримувати даний проект закону як такий, що фундаментально не стимулюватиме дану галузь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Абдулліну Олександр Рафкатовичу. Будь ласка.

АБДУЛЛІН О.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прохання передати слово Івченку Вадиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадим Євгенович Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Шановні колеги, цей законопроект фактично імплементує законодавство Європейського Союзу в українське законодавство. Є чіткі вимоги щодо реєстрації певної продукції як у Європейському Союзі, так і в Україні. Склалася ситуація, що Держпродспоживслужба заблокувала реєстрацію відповідної механізації, тому, звичайно, потрібно прийняти більш комплексний законопроект, а саме проект № 6070-1, який на сьогоднішній день потрібен.

Хочу також нагадати, що згідно з Угодою про асоціацію з Європейським Союзом ми фактично визнаємо сертифікати і технічну регламентацію, яка є в Європейському Союзі, але потрібно ще прийняти відповідні законодавчі акти. Тому проблем з імпортованою технікою не буде.

Разом з тим хочу сказати, що ми запровадили програму часткового відшкодування вартості при купівлі сільгосптехніки. Вона була запропонована ще в 2017 році. У минулому році ми цю програму розширили навіть на комплектуючі українського виробництва. Це правильний крок і потрібно це робити.

Але разом з тим, колеги, хочу нагадати про адекватність. Сьогодні на нашому кордоні стоять російські війська, тому територіальні органи оборони мають бути в бойовій готовності, і ми повинні адекватно підходити до формування порядку денного. Повірте, сотні законів чекають нашої імплементції відповідно до європейського законодавства, але нам потрібно адекватно підходити до тих законопроектів, які має розглядати Верховна Рада у зв'язку із російською агресією.

А законопроект № 6070-1 ми підтримуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запрошую до слова народного депутата України Герасимова, потім – Лабазюк, і переходимо до голосування.

Артуре Володимировичу, будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! «Європейська солідарність» підтримуватиме у першому читанні саме альтернативний проект № 6070-1, тому що, з нашої точки зору, такий закон, дійсно, дасть змогу врегулювати проблеми, які виникли у сфері оцінки відповідності і відновить можливість введення в обіг нових моделей тракторів на ринку України.

Хотів би вас додатково поінформувати, що це не лише, скажемо так, звернення українських виробників, це звернення і наших колег з Німеччини, і звернення Американської торгово-промислової палати, і звернення Асоціації виробників обладнання, яка об'єднує понад тисячу північноамериканських виробників і постачальників техніки, та інших. Тобто проблема реально існує, її треба розв'язувати.

Як на мене, я голосував би сьогодні і в цілому, але, дійсно, в цьому законопроекті є певна кількість моментів, які треба доопрацювати до другого читання.

І насамкінець. Одночасно ми закликаємо зал і керівництво Верховної Ради терміново ставити на голосування законопроект про виділення грошей армії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Лабазюку Сергію Петровичу. Потім ще виступить Кулініч Олег Іванович, і після цього переходимо до голосування.

Будь ласка, Сергію Петровичу.

ЛАБАЗЮК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 188, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги, обидва законопроекти покликані розв'язати проблему з реєстрацією сільгосптехніки, яка склалася на сьогодні. Чому ця проблема виникла? Після прийняття закону про так звані технічні регламенти Мінекономіки було вимушене скасувати діючу систему оцінки.

Що ми маємо станом на сьогодні? Аграрії, купуючи сільськогосподарську техніку, не можуть її зареєструвати, відповідно не можуть і ввезти на територію України, не можуть використовувати. Це негативно впливає на розвиток нашого агропромислового комплексу.

Законопроекти № 6070 і № 6070-1, які ми розглянули в комітеті, насправді схожі. Але перший законопроект надзвичайно складний, він змінює і градацію видів техніки, і порядок акредитації інспекторів і таке інше. Отож ми бачимо ризики, що цей законопроект не зможе швидко запрацювати і дати результат. Тому і комітет, і група...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Кулінічу Олегу Івановичу. Після цього голосуємо, колеги.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Доброго ранку, шановні колеги! Наша група підтримуватиме саме альтернативний законопроект, той, який підтримав профільний аграрний комітет.

Дійсно, на сьогодні в державі склалася непроста ситуація з реєстрацією сільськогосподарської техніки, по суті, вона заблокована. Хоча це технічний законопроект, але він розв'язує дуже багато проблем, тому що до нас звернулися практично всі асоціації, звертаються аграрії з усіх округів, що це питання треба терміново вирішувати.

Тож ми голосуємо в першому читанні за альтернативний законопроект і закликаємо колег також його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олеже Івановичу.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цих законопроектів. Переходимо до прийняття рішення.

Вельмишановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо здійснення функцій технічного регулювання у сфері агропромислового комплексу та машинобудування для агропромислового комплексу» ([№ 6070-1](#)) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Залишилося 7 хвилин, тому давайте розпочнемо розгляд наступного питання, щоб рухатися далі. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння формуванню відповідального батьківства» ([№ 3667](#)), також перше читання.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова заступника міністра соціальної політики Лебедцова Бориса Борисовича. Будь ласка, Борисе Борисовичу.

ЛЕБЕДЦОВ Б.Б., заступник міністра соціальної політики України. Добрий день, шановний головуючий! Добрий день, шановні народні депутати!

До вашої уваги пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння формуванню відповідального батьківства».

Проект закону розроблений на виконання Національної стратегії у сфері прав людини з метою нормативно-правового вдосконалення системи захисту права кожної дитини на виховання в сім'ї та догляд своїх батьків шляхом формування відповідального ставлення.

Соціальні трансформації останнього десятиліття в Україні загострили такі негативні тенденції, як зменшення кількості зареєстрованих шлюбів, підвищення загального рівня розлучуваності, зниження рівня народжуваності, поступове зростання кількості показника неповних сімей (з 2014 року кожна п'ята дитина виховується поза шлюбом). Крім того, щороку близько 10 тисяч дітей залишаються без батьківського піклування, зокрема через неналежне виконання батьками своїх обов'язків, вживання алкоголю, наркотичних засобів, жорстоке поводження з дитиною та інші сімейні скрути.

Тому проект закону націлений на такі результати. Батьки будуть зацікавлені спільно вирішувати питання про те, з ким із них проживатимуть малолітні діти, про способи участі у вихованні, у вирішенні питань щодо навчання, лікування дітей та про розмір аліментів на дітей. Новонароджені діти, залишені без батьківського піклування, будуть своєчасно забезпечені сімейним вихованням, соціальними гарантіями завдяки вдосконаленню процедури реєстрації народження у разі, якщо батьківство/материнство не встановлено або у разі смерті батьків. Тимчасове виховання дитини іншими особами дає змогу визначити коло повноважень цих осіб, що забезпечить найкраще інтереси дитини. Батьки будуть зобов'язані підтримувати своїх малолітніх та неповнолітніх дітей, які народили немовлят.

Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова співдоповідачку голову підкомітету Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Тетяну Василівну Скрипку. Будь ласка, Тетяно Василівно.

СКРИПКА Т.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 157, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, шановні народні депутати, Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув законопроект № 3667 на своєму засіданні 9 листопада 2021 року. Як уже було сказано, законопроект направлений на удосконалення системи захисту прав кожної дитини на виховання у сім'ї та на догляд своїх батьків шляхом формування відповідального ставлення до батьківства. Створення безпечних сімейних умов виховання дітей, посилення відповідальності батьків за виховання дітей мають стати запобіжниками до зростання сирітства, збільшення кількості неповних сімей і безпритульності дітей.

Водночас комітет свідомий того, що законопроект № 3667 потребує суттєвого доопрацювання, зокрема щодо узгодження його норм з Цивільним та Цивільним процесуальним кодексами України. Потребує також уточнення статусу юридичних осіб, яким батьки зможуть передавати дитину на тимчасове виховання.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України також висловило до законопроекту низку зауважень, які можуть бути враховані під час доопрацювання законопроекту до другого читання.

Тому комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект № 3667 прийняти за основу із подальшим його доопрацюванням відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тетяно Василівно.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати цей законопроект про відповідальне батьківство? Немає?

Шановні колеги, якщо є необхідність обговорювати, то ви зараз запишетесь, а обговорювати будемо після перерви.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Запис на виступ за скороченою процедурою відбувся, але саме обговорення проведемо вже після перерви.

Оголошується перерва на 30 хвилин. Дякую, колеги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, ще раз, шановні колеги. Перерва завершилася. Я перепрошую, бо ми продовжували консультації з лідерами фракцій і груп. Необхідну інформацію вони вам доведуть.

Продовжуємо розгляд питань порядку денного. Ми розпочали обговорення проекту закону № 3667.

Запрошую до слова народного депутата України Лабу Михайла Михайловича, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Закарпаття, виборчий округ № 70. Добрий день! Загалом цей законопроект можна підтримати за основу, тому що потрібно доопрацювати деякі моменти.

Я хотів би звернути увагу на те, що соціальні зміни за останні 10 років – війна на сході, економічна криза – спричинили значне зниження соціального розвитку окремих сімей. Усе це зменшило коефіцієнт шлюбності, зменшився рівень народжуваності, зростають неповні сім'ї, значної уваги потребують

малолітні і неповнолітні породіллі. Через це спорів у сім'ях стало більше, стало більше розлучень, більше неблагополучних сімей. І тут важливо не перейти юридичну межу порушення цивільно-правових відносин. Якщо даним законопроектом буде все-таки передбачено можливість нотаріальних дій щодо визначення, з ким залишається дитина, то я прошу врахувати норми інших країн, адже такі приклади, можливо, є, але в Україні це потрібно в юридично-правовому полі ще достатньо якісно доопрацювати.

Просив би також Міністерство соціальної політики звернути увагу на сьогоднішні виклики – занесення дітей зі статусом усиновлених до єдиного банку даних, що на даний момент працює недостатньо ефективно. З цим є проблеми, до мене як народного депутата звертаються багато сімей, які хочуть усиновити дітей. На сьогодні ці процеси гальмуються через недолугість певних норм, які не спрацьовують. Будь ласка, зверніть на це додатково увагу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Чайківському Івану Адамовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

ЧАЙКІВСЬКИЙ І.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 165, Тернопільська область, самовисуванець). Прошу передати слово колезі Анні Скороход.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Костянтинівна Скороход. Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Даний законопроект – яскравий приклад того, як гарну ідею оформлюють так, що за неї не можна голосувати. Ми з колегами це дуже багато обговорювали. Ви знаєте, дійсно, законопроект треба повертати на доопрацювання, тому що він містить ряд норм, які суперечать Міжнародній конвенції ООН з прав дитини і в будь-якому разі, якщо він зараз буде проголосований, його треба доопрацювати до другого читання та усунути ряд недоліків.

Законопроект також суперечить багатьом нормам цивільного та сімейного законодавства. Це так само неприпустимо.

Мені хотілося б звернутися до Міністерства соціальної політики. Знаєте, якщо ви, дійсно, хочете допомогти дітям, то вам передусім необхідно внести зміни до постанови № 587 від 1 червня 2020 року. Тому що я під час новорічних свят відвідувала неблагополучні сім'ї і хочу сказати, що таких сімей дуже багато, наприклад, лише в Миронівці та Богуславі їх понад 600, але центр надання соціальних послуг нічого не може зробити. Там повний жах, діти живуть

у злиднях, їх б'ють, над ними знущаються, у таких сім'ях батьки наркомани, алкоголіки, а держава нічого не може зробити, тому що необхідно, щоб батьки самі офіційно надали дозвіл на те, щоб цих дітей забрали або їм допомогли. Вони мають самі піти на медичне обстеження та надати купу довідок для того, щоб цих дітей могли забрати.

Так само є проблеми щодо усиновлення, є багато проблем щодо будинків сімейного типу, які, на жаль, не вирішує саме Міністерство соціальної політики. Тому давайте почнемо з себе, а ми гарні ініціативи завжди в залі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Бурмічу Анатолію Павловичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово, прошу передати слово моєму колезі Качному Олександрю.

КАЧНИЙ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, шановні українці! Я вимушений сьогодні взяти слово щодо законопроекту з низки тих законопроектів, які цілеспрямовано руйнують інститут сім'ї. Ми повинні зрозуміти, що до нас із Заходу йде все те, що, дійсно, руйнує наші традиційні цінності, з якими ми виростили і на яких виховувалися наші батьки, діди і прадіди.

Про що говориться в цьому законопроекті? Я скажу лише про один пункт, який, вважаю, треба змінити. Він стосується того, що ми даємо право дитині в 14 років приймати рішення щодо зміни свого імені та по батькові. У 14 років дитина, яка перебуває під якимось психічним чи іншим впливом тих чи інших людей, матиме можливість забути ім'я свого батька. Це ми робимо для того, щоб наступним кроком було рішення 14-літньої дитини, яка в неї буде стать: чи чоловік, чи жінка. Все це ми бачимо сьогодні на Заході.

Шановні колеги, вам може бути дуже смішно, коли порушуються такі питання. Вам весело, так?

Скажу вам, як я це бачу. Сьогодні в нашій країні поставлено завдання змінити все те, що нас єднає, все те, що є в нас міцним, – це наша віра, наша любов до Батьківщини і найголовніше – все це тримається на вихованні дітей у сім'ї.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Княжицькому Миколі Леонідовичу. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Комітет прийняв рішення підтримати в першому читанні цей проект, хоча до нього, справді, є дуже багато зауважень. Деретуляція будь-яких процедур у цілому завжди позитивно оцінюється останнім часом, але спрощення процедури розірвання шлюбу подружжям, яке має дітей, органами реєстрації актів цивільного стану, а не судом навіть за наявності нотаріального договору має ризик того, що права дітей можуть бути порушені. Адже згідно з чинною статтею 109 Сімейного кодексу України суд постановляє рішення про розірвання шлюбу, якщо буде встановлено, що заява про розірвання шлюбу відповідає дійсній волі дружини і чоловіка і що після розірвання шлюбу не будуть порушені їхні особисті та майнові права, а також права їхніх дітей. Таким чином, суд перевіряє, що умови, погоджені сторонами в договорі, справді захищатимуть права дітей, а не просто формальною будуть ознакою для розірвання шлюбу.

Такий підхід законопроекту не враховує, крім того, приписів статті 111 Сімейного кодексу, згідно з якою суд вживає заходів щодо примирення подружжя, якщо це не суперечить моральним засадам суспільства, та частини сьомої статті 240 ЦПК, згідно з якою у справі про розірвання шлюбу суд може зупинити розгляд справи і призначити подружжю строк для примирення, який не може перевищувати шести місяців.

Є застереження щодо норми, що законні представники малолітніх або неповнолітніх батьків зобов'язані надавати їм допомогу у здійсненні ними батьківських прав та виконання батьківських обов'язків. Адже цивільне законодавство передбачає випадки набуття неповнолітніми особами повної цивільної дієздатності, а відтак вони не мають жодних законних представників.

Одним словом, справді, значна критика цього проекту має під собою серйозну базу і серйозні основи, і це має бути виправлено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, хто ще хоче виступити? Бачу, Білозір. Так? Перепрошую, я без окулярів, не дуже добре бачу.

Народна депутатка Білозір. Будь ласка. Після неї – Клименко.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги, шановні українці! Дійсно, цей законопроект містить деякі корисні норми, зокрема норму, за якою суд зобов'язує обов'язково не лише задовольняти вимоги позивача при розлученні, а також визначати, де житиме дитина, і визначати призначення аліментів. Це має побороити такий родинний кіднепінг. Ви знаєте, що на сьогодні дуже часто діти

виступають певною зброєю між батьками, коли вони розлучаються, і насправді дуже часті випадки викрадення дітей одним із батьків. Це допоможе подолати цю проблему.

Але тут є багато норм, котрі змушують задуматися і взагалі є безперечно шкідливими: щодо зміни імені, прізвища і по батькові в 14 років, щодо того, що батьки мають право передавати іншим фізичним та юридичним особам під опіку, тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Клименко Юлія Леонідівна. Будь ласка. Після цього переходимо до голосування. Шановні колеги, прошу зайняти місця.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Я хотіла б трохи розвіяти страхи і міфи, які щойно були озвучені. Шановні колеги, вже в існуючій редакції є можливість дитині з 14 років змінити ім'я і прізвище, але не по батькові. Щодо по батькові був виграний міжнародний суд, наскільки я пам'ятаю, який, власне кажучи, і привів до цієї поправки. Тому давайте не будемо розповсюджувати страшилки.

Але хочу сказати, що цей законопроект – маленька частина сімейної політики, яку, на жаль, ми не бачимо презентованою від Міністерства соціальної політики. Сімейна політика повинна бути в Україні базовою, і всі інші законопроекти та все інше повинно підтягуватися під сімейну політику. Тому те, що ми зараз бачимо, що кількість розлучень у 2020 році становить 119 тисяч, а кількість шлюбів – 168, скоро кількість розлучень буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння формуванню відповідального батьківства» ([№ 3667](#)) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання згідно з частиною першою статті 116 Регламенту.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 195.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію повернути законопроект № 3667 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Законопроект повернений суб'єкту права законодавчої ініціативи.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка. Дякую.

Шановні колеги, у залі присутній Голова Рахункової палати, і є прохання, оскільки планується проведення VI міжнародної конференції, давайте, може, ми проголосуємо, щоб вони могли готуватися до цієї конференції. Немає заперечень?

Шановні колеги, тоді, з вашого дозволу, декілька ритуальних голосувань і потім голосуємо за проект постанови.

Тож переходимо до розгляду цього питання. Давайте спочатку проголосуємо за пропозицію перейти до розгляду проекту Постанови «Про проведення VI Міжнародної спільної конференції Європейської організації вищих органів аудиту та Арабської організації вищих органів аудиту «Дослідження вищими органами аудиту ефективності політики боротьби зі зміною клімату та її наслідками» у травні 2022 року в м. Києві» ([№ 6344](#)).

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу проголосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду цього питання. Я пропоную проголосувати щодо включення до порядку денного проекту постанови № 6344. Прошу голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про застосування процедури *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення стосовно проекту постанови № 6344 на цьому пленарному засіданні. Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовлялися, що можемо голосувати одразу цей проект постанови, так?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Постанови «Про проведення VI Міжнародної спільної конференції Європейської організації вищих органів аудиту та Арабської організації вищих органів аудиту «Дослідження вищими органами аудиту ефективності політики боротьби зі зміною клімату та її наслідками» у травні 2022 року в м. Києві» ([№ 6344](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу проголосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Вітаю, йдіть готуйтеся до конференції. Дякую за вашу присутність тут.

Шановні колеги, ідемо далі за порядком денним. Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Сімейного кодексу України щодо збільшення мінімального розміру аліментів, що стягуються на дитину з інших членів сім'ї та родичів» ([№ 3881](#)), друге читання.

Запрошую голову підкомітету комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Скрипку Тетяну Василівну на трибуну.

Шановні колеги, є суб'єкти права законодавчої ініціативи, які хочуть обговорити свої поправки? Є ті, які наполягатимуть на своїх поправках? Ніхто не наполягатиме ставити для підтвердження поправки.

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення змін до Сімейного кодексу України щодо збільшення мінімального розміру аліментів, що стягуються на дитину з різних членів сім'ї та родичів» ([№ 3881](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 299.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо обговорення застосування переговорної процедури закупівлі» ([№ 6273](#)), друге читання.

Запрошую на трибуну голову Комітету з питань економічного розвитку Дмитра Анатолійовича Наталуху. Ой, боже, Дмитра Андрійовича. Вибачте, постковід.

Шановні колеги, чи будуть ті, які наполягатимуть на своїх поправках? Я бачу, наполягатиме Олексій Юрійович. Хтось ще наполягатиме? Лише Олексій Юрійович.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Кучеренка Олексія Юрійовича. Який номер поправки?

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Я не хочу затягувати процедуру, але використаю можливість донести до колег, до українців свою думку щодо цього законопроекту і ризиків. На жаль, мене (ну, через якісь причини, може, забігалися) не запросили як автора 50 дуже принципових поправок на засідання комітету, тому я вимушений робити це в залі, за всієї поваги до головуючого і до колег з комітету.

Я прошу 5 хвилин для того, щоб доповісти ситуацію щодо цього законопроекту і ризиків, які можуть нас очікувати в разі його проходження і реалізації.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Юрійовичу, я правильно розумію, 5 хвилин – і ви знімаєте 50 своїх поправок?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Абсолютно вірно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович, 5 хвилин. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Шановні колеги, насамперед хочу сказати, що в цьому дуже спірному законопроекті, який дає можливості для наших підприємств (мова йде про «Укргідроенерго», про «Енергоатом» і про «Оператора ГТС») здійснювати без процедур величезні закупівлі на десятки мільярдів гривень, є позитив. Дійсно, ми можемо разом провести контроль, щоб ці закупки були і постачали обладнання українські підприємства. Це, безумовно, плюс, і я готовий навіть шукати компроміс.

Але які принципові моменти є в цьому законопроекті? На прикладі «Оператора ГТС» поясню, що відбувається. Насамперед, чи є в «Оператора ГТС» затверджена урядом програма його реорганізації в нових умовах? Ні, немає. Той т'яп-ляп план дій, який вони хочуть запропонувати, по суті, передбачає старе потужне обладнання замінити на нове потужне обладнання. Скажіть, будь ласка, чи готові ми витратити десятки мільярдів гривень на таку так звану модернізацію, не розуміючи, яка ГТС нам потрібна?

Я вам нагадаю, що нещодавно в 2016 році ваші «папереднікі» приймали Програму 20/20. Це був парад невігластва, парад гасел про те, як можна підняти ціну на газ і збільшити видобуток газу. У результаті ваші колеги – «Нафтогаз», Коболєв і Вітренко – стягнули з населення 136 мільярдів гривень за цей період, а виробництво газу впало, і, на жаль, у цій ситуації такі самі ризики стосуються і «Оператора ГТС».

Шановні колеги, шановні українці, звертаю увагу, щоб вам не здавалося, що така спокійна ситуація, навіть враховуючи вчорашні запевнення нашого іменинника пана Президента, що з газом все нормально і все в нас добре. Нещодавно, тиждень тому, «Оператор ГТС» звернувся до уряду, звернувся до Офісу Президента з приводу свого вкрай негативного фінансового становища, реальної загрози банкрутства, величезних боргів на десятки мільярдів, які на нього зараз опускаються, і з приводу реальної загрози втрати транзиту. Це абсолютно реальні речі, це не опозиція вас лякає, а «Оператор ГТС» і пан Макогон вас попереджають.

Я ставлю запитання і вам, колеги депутати, і уряду: чи ви добре розумієте, як витратити гроші, які отримує «Оператор ГТС» за транзит з РАО «Газпром» для того, щоб ми не втратили своєї геополітичної енергетичної безпеки?

Звертаю вашу увагу, що довідки, які є в мене на руках, свідчать про те, що за останні два роки із 109 мільярдів гривень, які отримав «Оператор ГТС», лівова частка була перекачана в НАК «Нафтогаз України», 70 відсотків (70 мільярдів) пішли не на модернізацію «Оператора ГТС», а на НАК «Нафтогаз України» і там розчинилися. А 27 мільярдів, які за дорученням уряду незрозуміло хто у вересні перекачав з «Оператора ГТС» на «Укртрансгаз» і доля яких невідома? А тепер ми чуємо, що немає грошей на газ? Хто ці гроші буде знаходити? Чи ви знову будете позичати в державного бюджету ці гроші? Це все наслідок, щоб ви це дуже добре зрозуміли, абсолютно недбалого злочинного анбандлінгу, який ви провели в 2019 році під шумок під ялинку.

Я вам нагадаю, як бігали по парламенту Коболєв, тодішній Прем'єр-міністр Гончарук, Оржель, мій колега пан Герус і переконували, що це дуже потужний анбандлінг, це роз'єднання, це Європа.

Ніякої Європи не відбулося. «Оператор ГТС» сьогодні в шаленій небезпеці, ми всі в шаленій енергетичній небезпеці, і він нічим не контролюється.

Тому, шановні друзі, подумайте десять разів перед тим, як голосувати за цей законопроект, бо там є плюси. Але хочу сказати єдине. Навіть якщо його буде прийнято, якщо ми не поновимо контролю за кожною тарифною гривнею «Оператора ГТС», ми втратимо газ, ми втратимо транзит, ми втратимо свою геополітичну безпеку.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Юрійовичу.

Позиція комітету, прошу коротко, шановний доповідачу. Будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Я хочу подякувати за доповіді і вибачитися від комітету перед Олексієм Юрійовичем. Я дізнаюся в секретаріату, у зв'язку з чим не було надіслано запрошення для участі в засіданні комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. По-моєму, це прекрасний приклад конструктивізму, і справді треба, щоб була така можливість.

Шановні колеги, ще хтось наполягатиме на своїх поправках? Ніхто. Тому, я так розумію, зараз будуть особи, які наполягатимуть ставити поправки для підтвердження.

До мене звернувся народний депутат Павлюк, який просить три поправки, і народний депутат Железняк – дві поправки поставити на голосування для підтвердження. Тоді ставимо за порядком надходження.

Народний депутат Павлюк. Мова йде про поправки 18, 22 і 46, правильно? Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ПАВЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Про що цей законопроект? Основна частина даного законопроекту стосується спрямування восьми генпідрядів на реконструкцію компресорних станцій виключно через підприємство «Зоря» – «Машпроект», де вартість одного генпідряду становить близько 2 мільярдів гривень. Тобто можна говорити про суму більше 15 мільярдів гривень (увага, колеги!) без тендеру та конкуренції. Повна відсутність досвіду персоналу, наукової та матеріально-технічної бази, яка здатна проектувати, будувати та монтувати обладнання для компресорної станції. Навіть монтаж власних турбін виконується сторонніми спеціалізованими організаціями, і саме підприємство «Зоря» – «Машпроект» виконує виключно шеф-монтаж своїх турбін. Яскравий приклад – станція «Яготин», яку з 2018 року не можуть добудувати.

Колеги, давайте підтримаємо національних виробників. Ми ж за локалізацію, але в цьому проєкті чомусь лише частково. Я закликаю зробити це чесно та відкрито через тендери та здорову конкуренцію національних виробників.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я правильно розумію, ми спочатку ставимо на голосування поправку 18? Це поправка народного депутата Кучеренка. Він пропонує абревіатуру «ГАЕС» замінити словами «гідроакумулюючої електростанції». Водночас народний депутат Павлюк просить поставити цю поправку для підтвердження.

Позиція комітету, будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Поправка 18 комітетом врахована. Колеги, прохання залишити її врахованою. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ви почули, що поправка 18 (*Шум у залі*). Ну, у поправці пропонується замінити абревіатуру «ГАЕС» словами «гідроакумулюючої електростанції». Тут складно сказати, яка аргументація. Просто людина просить абревіатуру розшифрувати, і комітет цю поправку врахував (*Шум у залі*).

Тому, шановні колеги, я ставлю на голосування для підтвердження поправку 18 народного депутата Кучеренка. Комітет пропонує підтвердити і залишити її врахованою. Прошу голосувати.

«За» – 267.

Поправка Олексія Юрійовича залишається врахованою.

Наступна поправка 22 теж народного депутата Кучеренка. Вона врахована частково.

Максим Павлюк. Будь ласка.

ПАВЛЮК М.В. Руслане Олексійовичу, мені досить було 1 хвилини на три поправки. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто я можу решту поправок не ставити для підтвердження?

ПАВЛЮК М.В. Ні, ставити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 22 народного депутата Кучеренка. Вона врахована частково. Водночас шановний народний депутат Павлюк просить поставити цю поправку для підтвердження.

Тому я ставлю на голосування поправку 22 для підтвердження в редакції комітету. Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Поправка 22 залишається врахованою частково в редакції, яку запропонував комітет.

Поправка 46 народного депутата Завітневича. Вона теж врахована частково, але народний депутат Павлюк просить поставити для підтвердження.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 46 в редакції комітету «врахована частково». Готові голосувати? Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 250.

Поправка залишається врахованою частково в редакції комітету.

Далі дві поправки хоче поставити для підтвердження народний депутат Железняк Ярослав Іванович. Будь ласка, Ярославе Івановичу. Поправки 9 і 10.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Пане Голово, спочатку технічний момент. У мене в руках таблиця до цього законопроекту, яку я отримав в кулуарах Верховної Ради від працівників Апарату Верховної Ради. Ця таблиця не збігається за поправками і за позиціями щодо поправок з тим, що зараз опубліковано на сайті. За цей тиждень це другий раз, коли тексти документів, які роздаються народним депутатам, не збігаються з тим, що є на сайті. В іншому випадку я вимагав би зняти цей законопроект, але з великої поваги до його авторів, зокрема до моєї колеги по комітету Вікторії Кінзбурської, а також розуміючи, що зараз не всі працівники Апарату перебувають у Верховній Раді через пандемію, давайте залишимо розгляд цього законопроекту. Але надалі, будь ласка, прослідкуйте цю ситуацію, тому що ми голосуємо за те, що не бачимо в тексті. Я ще раз готовий надати цю таблицю.

Тепер прошу надати мені 1 хвилину щодо поправки 9.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 1 хвилина.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. О'кей. Шановні колеги, коли цей законопроект вносили до залу і, нагадаю, голосували *ad hoc*, домовлялися, що це стосується виключно декількох підприємств. Таку позицію тоді підтримали всі голови фракцій і груп.

Зараз на порушення статті 116 Регламенту, на який ви іноді звертаєте увагу, внесено поправку 9, вона аналогічна поправці 10, якою фактично робиться достатньо проста корупційна схема на всі закупівлі. Підкреслюю, не на конкретний випадок підприємств, який ви зараз вирішуєте цим законопроектом, а на всі закупівлі, коли можна за три роки або більше змінити на 50 відсотків, тобто наполовину, вартість проекту. Розповідаю, що це схема, за якою зачислюють конкретних замовників або постачальників послуг. Коли ви заходите на тендер, отримуєте дешеве замовлення, на яке ніхто не згоден, а потім піднімаєте ціну. Це порушення і домовленості, і статті 116 Регламенту, і логіки. Тому прошу відхилити цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярославе Івановичу.
Позиція комітету, будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую, колеги. Ми все-таки просили б залишити дані поправки в редакції комітету, у тому вигляді, в якому комітет їх схвалив, і підтримати це в залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, з приводу першого зауваження. Я прошу працівників Апарату (ви правильно помітили, на превеликий жаль, зараз майже 50 працівників Апарату хворіють) звернути увагу на те, про що говорив Ярослав Іванович.

Тепер по суті. Шановні колеги, ви почули позицію комітету, який говорить, що все справедливо. Я ж не вхожу в кожен законопроект, не визначаю.

Шановні колеги, я ставлю на голосування для підтвердження поправку 9 народного депутата Завітневича. Комітет її врахував і просить залишити врахованою.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 196.

Поправку відхилено.

Поправка 10. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Насамперед дякую, колеги, за конструктивну позицію, що ми відхилили поправку 9.

Поправка 10 аналогічна за текстом. Вона перенесена до правої колонки. Йдеться про те саме, ще раз нагадаю, хочуть зробити достатньо незрозумілий підхід до публічних закупівель, якими можна користуватися з метою збагачення як і замовника, так і підрядника. Прошу цю поправку також відхилити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Колеги, я трохи поясню логіку обох цих поправок. Розумієте, законопроект стосується, по-перше, будівництва Дніпровської ГАЕС, по-друге, об'єктів газотранспортної системи, по-третє, підприємств оборонної промисловості, зокрема мова йде про такі структури, як «Диканька», «Долина», «Росош», «Первомайська», «Богородчани», ДКС «Машівська» та інші. Тобто ми говоримо про те, що це дуже комплексний вид робіт. Ви чудово розумієте ситуацію в країні, що в нас може вистачати чи не вистачати якихось компонентів і деталей, ціни на них можуть теж змінюватися залежно від того, чи є вони в наявності, чи в дефіциті, чи їх встигають виробити, чи їх не встигають виробити, саме у зв'язку з цим з'явилася норма, що протягом трьох років після того, як був укладений контракт, має право переглянути вартість, бо інколи це залежить, на жаль, не від нас, а залежить від...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ярославе Івановичу, може, ви все-таки не наполягатимете, оскільки вам пояснили? Ви будете вимагати поставити для підтвердження?

Шановні колеги, ви почули позицію Ярослава Івановича Железняка та офіційну позицію комітету. Поправка 10 авторства народної депутатки Підласої Роксолани Андріївни комітетом врахована. Ярослав Іванович просить поставити для підтвердження. Позицію комітету ви теж почули: вони просять залишити її врахованою. Аргументацію ви почули.

Тому ставлю на голосування для підтвердження поправку 10. Прошу голосувати.

«За» – 198.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Шановні колеги, а тепер можемо ставити на голосування законопроект у цілому. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей застосування переговорної процедури закупівлі» ([№ 6273](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка (*Шум у залі*).

З мотивів чого? Ми вже проголосували. Може, з процедури? Але якщо це тільки з процедури, Олександр Сергійовичу.

Колтунович Олександр Сергійович – з процедури. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу, подивіться, упродовж цих двох років ми не раз вносили зміни до Закону «Про публічні закупівлі». Може, давайте врешті-решт його скасуємо, щоб ми не подавали цих вилучень і всього іншого, і нехай вони гуляють зі своїм *ProZorro*? А ми далі будемо рухатися і розвивати серйозними законами економіку, бо то ми знову вносимо зміни до Закону «Про публічні закупівлі».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійовичу, з великою повагою до вас, якщо виступ з процедури, то процедура передбачена Регламентом, а якщо ви виступаєте просто від себе, крик душі, ми всі є суб'єктами законодавчої... (*Шум у залі*).

Додайте ще дайте 20 секунд для виступу з процедури, може, ми щось порушили.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу, 20 секунд, щоб завершити.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово, з процедури: 28 питань у порядку денному, ми пройшли лише частину. Поставте на голосування пропозицію щодо завершення розгляду питань порядку денного, хоча після обіду вже не можна. Але на майбутнє у мене пропозиція: ставте такий перелік, щоб ми його не розглядали до ночі, а були чіткі питання: 10 – то 10, п'ять – то п'ять, а не 28 питань як на сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам дуже дякую, але ви самі бачите, що ніхто не може спрогнозувати, як піде день, тому що є фракції, які користаються своїм святим правом взяти перерву, є фракції, які користаються своїм святим правом взяти виступи, часто деякі народні депутати беруть слово з процедури і не говорять по процедурі. Тому давайте все-таки з повагою ставитися один до одного.

Дякую.

Шановні колеги, йдемо далі. Наступне питання — проект Закону «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей» ([№ 6104](#)), друге читання.

Я запрошую за трибуну голову комітету народного депутата Лубінця Дмитра Валерійовича.

Шановні колеги, хтось вимагатиме ставити на голосування свої поправки? Марія Іонова. А ще хто? Михайло Михайлович. У вас багато поправок? Одна. А у вас, пані? Три. Більше ніхто не наполягатиме ставити на голосування свої поправки? Тоді спочатку слово надається пані Марії, але називайте номер поправки, щоб я міг її знайти.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Іонової.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Поправка 13 була відхилена. Я просила б колег все-таки повернутися і підтримати цю поправку, тому що відповідно до статті 106 Конституції України на конституційному рівні вичерпно визначені повноваження Президента України. У зв'язку з цим поправкою пропонується пункт 1 частини третьої статті 3 проекту виключити, тому що він встановлює додаткові повноваження Глави держави, що не передбачено Конституцією України.

Тому я просила б усе-таки повернутися і врахувати цю поправку, щоб не встановлювати додаткових повноважень Президента України, які не передбачені Конституцією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету. Це поправка 13.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановні колеги! Про що йде мова? Про те, що до цієї комісії повинен бути залучений представник, визначений Президентом України. Ми виходили з того, що на рівні закону виписали представників від центральних органів виконавчої влади, у тому числі від Президента. Наш комітет вважає абсолютно логічним, щоб був представник від Президента в цій комісії, тому ми відхилили цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 13 авторства народної депутатки Геращенко та Іонової комітетом відхилена. Водночас автор наполягає на врахуванні. Позицію комітету ви почули: комітет вважає, що вона повинна залишитися відхиленою.

Ставлю на голосування поправку 13. Шановні колеги, прошу визначитися та голосувати.

«За» – 121.

Рішення не прийнято.

Пані Маріє, яка наступна ваша поправка? Будь ласка.

ІОНОВА М.М. Поправка 59. Колеги, ми тут говоримо, що створено спеціальне міністерство і бажано, щоб воно цим займалося, а не якась окрема комісія. Але в поправці 59 ідеться про те, що не врегульовано питання саме підстав для відмови у визнанні факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України. Тобто ми пропонуємо чіткий перелік усіх підстав і просимо це врахувати, щоб не було бюрократичної мішанини, щоб такий закон був дієвим і люди могли швидко отримати цей статус, щоб їм не розказували, які ще перепони є на їх шляху.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету, будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Шановні колеги, за всієї поваги ця поправка не узгоджується з іншими положеннями цього законопроекту. Зокрема, пунктом 2 частини третьої статті 3 передбачено, що завданням комісії є прийняття рішення про непідтвердження. Ми виходили, навпаки, з того, що громадянин України повинен надати будь-що, що у нього є, для того щоб підтвердити факт особистої несвободи. Тому навіть з юридичної точки зору те, що ви пропонуєте, не узгоджується з текстом проекту закону.

Просимо не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 59 народних депутаток Геращенко та Іонової. Вона комітетом відхилена, аргументацію ви почули. Водночас автори наполягають на врахуванні.

Тому ставлю на голосування для підтвердження поправку 59. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 94.

Рішення не прийнято.

Завершальна поправка 65 Іонової. Потім ще одна поправка Цимбалюка, і голосуємо за законопроект у цілому.

Будь ласка, пані Маріє.

ІОНОВА М.М. Пане Дмитре, ми саме пропонували доповнити проект новою статтею 5, де цей перелік, але хотіли, навпаки, розширити.

Поправка 65. Ми тут просимо продовжити практику застосування норм і положень законів щодо державних соціальних гарантій у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів. Тобто не заперечувати можливості визначення на підзаконному рівні окремих питань. Ми вважаємо, що всі ці виплати мають бути встановлені законом, хто перебував там від одного року і більше років, і ми це маємо визначити, а не підзаконні акти, знову-таки щоб уникнути розбіжностей і щоб ми відразу встановили ці грошові виплати.

«Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект. Наша команда його почала розробляти, Зеленський його перереєстрував, але ми хотіли б нашими поправками внести більш дієві механізми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Ми розуміємо логіку, але проблема в тому, що під час розгляду на засіданні бюджетного комітету цієї поправки не було. Ми пішли іншим шляхом, наприклад, підтримали пропозицію шановного народного депутата Ахтема Зейтуллаєвича Чийгоза, якою встановлено за кожен рік перебування за ґратами визначену суму. Ця сума в рік становить приблизно 126 тисяч гривень, тобто це не менше. Ми навіть пішли на те, що підтримали пропозицію, що громадяни України, які перебували за ґратами з 2014 року, теж отримуватимуть таку допомогу. Тож з урахуванням цього ми вашу поправку відхилили.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція зрозуміла. Може, не будемо ставити, шановні колеги?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Ну, тобто гірше не стане, навпаки, краще.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як скажете, я можу поставити. Компроміс. Не ставимо. Дякую.

Завершальна поправка до цього законопроекту. Михайле Михайловичу Цимбалюк, назвіть номер поправки, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* «Батьківщина». Поправка 68. Шановні колеги, я звертаюся до голови комітету. Ми дякуємо за ефективну, якісну роботу під час підготовки цього законопроекту, дякуємо, що врахували частину наших поправок.

У поправці 68 передбачається, що особам, які звільнені вже після збройної агресії, надається соціальний супровід, соціальні послуги у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів. Ми вважаємо, що такі важливі речі мають бути

визначені в цьому законопроекті. Ми даємо чіткий перелік, який згідно зі статтею 16 Закону «Про соціальні послуги» охоплює більше: і соціальний супровід, і влаштування до соціальних закладів, а також інші соціальні послуги. Було б добре, якби все-таки цю поправку врахували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Михайловичу, я перепрошую, який номер поправки, скажіть ще раз.

ЦИМБАЛЮК М.М. Поправка 68.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 68. Позиція комітету, будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за вашу пропозицію. Ми розділяємо логіку, але чому відхилили? Тому що пунктом 2 частини першої вже передбачено надання соціальних послуг у загальному значенні, тому ми в комітеті вирішили, що окремий пункт щодо надання інших соціальних послуг є недоцільним, це вже є в тексті законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Михайловичу, може, не будемо ставити на голосування? Не будемо, так? Дуже дякую за розуміння.

Шановні колеги, ми завершили розгляд цього чудового законопроекту, тому, з вашого дозволу, прошу підготуватися до голосування (*Шум у залі*).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей» ([№ 6104](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

З процедури – Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане головуєчий. Абсолютно важливий законопроект, «Батьківщина» його підтримала. Але я вчергове звертаю увагу Голови Верховної Ради на те, що станом на вчора на вечір ще не було навіть порівняльної таблиці до другого читання, таблиця була датована 25 числом. Нагадую, що за Регламентом таблицю необхідно

роздати за 10 днів. Ми не порушували цього питання до голосування, розуміючи важливість законопроекту, але ще раз звертаю увагу головуючого на те, що це неприпустимо, у тому числі й щодо таких важливих проектів, не подавати вчасно таблиці, не публікувати їх на сайті Верховної Ради і далі голосувати так, як ми голосуємо.

Дякую, пане Голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу керівників комітетів, керівників секретаріатів комітетів і Апарат Верховної Ради звернути на це зауваження увагу.

Дякую, Сергію Володимировичу, абсолютно вірно.

Шановні колеги, ідемо далі. Наступне питання – проект Закону «Про антидопінгову діяльність у спорті» ([№ 5099](#)), друге читання.

Запрошую на трибуну голову Комітету з питань молоді і спорту Кожем'якіна Андрія Анатолійовича.

Шановні колеги, скажіть, будь ласка, хтось наполягатиме на своїх зауваженнях до цього законопроекту чи можемо голосувати? (*Шум у залі*).

Несторе Івановичу, ви хочете виступити? Щодо якої поправки? (*Шум у залі*). Я знаю, Нестор Іванович прекрасний народний депутат.

Давайте ми проголосуємо, бо у вас просто немає поправок. Добре? Є ваші поправки?

Шуфрич. Будь ласка. Називайте відразу номер поправки.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Пане Голово, безумовно, ми всі стурбовані тією ситуацією, яка відбувається навколо питання зловживання допінгами. Тому я вважаю, що ми маємо зараз виявити максимальну відповідальність і одностайно прийняти цей законопроект.

А щодо поправки, з приводу якої ми щойно дискутували, то я не наполягаю на тому, щоб ми за неї голосували.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам дуже дякую, це прекрасна поправка.

Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування... (*Шум у залі*).

Добре, я надаю ще завершальне слово, тому що треба обов'язково зачитати висновок комітету.

Андрій Анатолійович Кожем'якін. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я дякую вам за підтримку і за розуміння, тому що вже з 4 лютого починається Олімпіада, і наше сьогоднішнє голосування за цей законопроект і за другий щодо лабораторії антидопінгу буде сигналом для всієї спортивної спільноти про те, що Верховна Рада України опікується питаннями чесності в спорті та відсутності антидопінгових зловживань. Тому обов'язкові поправки, які нам необхідно внести до цього законопроекту, як просить ВАДА, такі.

Пропонується внести до тексту законопроекту, запропонованого комітетом для ухвалення у другому читанні та в цілому, такі зміни. Пункт 2 частини першої статті 1 викласти в такій редакції: антидопінгова організація (ВАДА) або юридична особа, відповідальна за ухвалення правил, спрямованих на запобігання, впровадження і виконання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Шановні колеги, ці поправки є, я зараз поставлю на голосування законопроект з техніко-юридичними правками, і всі вони будуть приведені у відповідність.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про антидопінгову діяльність у спорті» ([№ 5099](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю вас з блискучим проведенням закону.

Шановні колеги, ми переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення зміни до статті 52 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо діяльності Національної лабораторії антидопінгового контролю» ([№ 5640](#)).

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова доповідача голову Комітету з питань молоді і спорту Кожем'якіна Андрія Анатолійовича. Ви виступатимете і від авторів, і від комітету, тому надається 4 хвилини. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Дякую. Я думаю, що не затягуватиму часу.

Шановні колеги, хочу представити вам проект, який стосується внесення зміни до статті 52 Закону «Про фізичну культуру і спорт» щодо діяльності Національної лабораторії антидопінгового контролю.

Сьогодні, можливо, станеться історична для спорту подія, якщо ми цей законопроект з пропозиціями комітету, ВАДА, Міністерства молоді та спорту, Національного олімпійського комітету розглянемо і приймемо не лише в першому читанні, а й у цілому. Чому? Тому що перший законопроект № 5099, який ми прийняли, щодо антидопінгової політики, взагалі не діятиме, якщо в нас не буде антидопінгової лабораторії. Тобто спортсмени наших збірних, олімпійських та інших команд, які сьогодні не мають можливості здати цей тест в Україні, їздять до Польщі чи будь-якої іншої європейської країни для того, щоб це зробити.

Сьогодні ми можемо покласти цьому край, поставити крапку. Тим більше що, як ви знаєте, у нашому комітеті працюють видатні спортсмени – і Жан Беленюк, і Оля Саладуха, за рекомендаціями яких цей законопроект розроблявся.

Він дуже простий: пропонується внести зміну до статті 52, що забезпечить задоволення вимог Всесвітнього антидопінгового агентства (ВАДА), у тому числі й агентства в Україні, що унеможливить накладання санкцій на українських спортсменів, а також створить умови для ефективного функціонування Національної антидопінгової лабораторії.

Тобто якщо я не встиг зробити тест у лабораторії за кордоном, я роблю його в Україні, але ВАДА його не приймає, тому що він не сертифікований і його дія не визначена законом. Я прошу вас всіх надати сьогодні для українського спорту і спортсменів таку можливість.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Анатолійовичу.

Шановні колеги, я так розумію, що є необхідність обговорити. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Хочуть обговорити, тому обговорюємо, але в мене прохання, оскільки комітет пропонує прийняти за основу та в цілому і голова комітету пояснив, чому це важливо, висловлюйте свою позицію, чи погодитесь ви на це.

Будь ласка, записуйтеся.

Слово надається народному депутату України Батенку Тарасу Івановичу, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Прошу передати слово Сергію Рудіку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Ярославович Рудик. Будь ласка.

РУДИК С.Я. Шановні колеги, безперечно, наша депутатська група голосуватиме «за». Допінг – це погано, і спортсмени однієї збірної, з якими, сподіваюся, наші спортсмени на Олімпійських іграх не будуть обніматися,

цілуватися і розказувати, що вони за рівні умови і за дружбу в спорті, переконалися в цьому на власній шкурі. Це неприємно, прикро, коли хтось зловживає додатковими стимулюючими речовинами, а хтось паще, а потім у час ікс не отримує того, на що заслужив, – медалей та інших нагород.

Але є два маленькі зауваження. Ну, невже для того, щоб створити це антидопінгове агентство, нам треба створювати цілий центральний орган виконавчої влади і приймати це рішенням Верховної Ради – законом? Невже Кабінет Міністрів, до відання якого належить це питання, не може зробити це сам? Це перше.

Друге. У законопроекті пропонується створити комісію, наглядову раду в складі п'яти членів, один з яких має бути народний депутат. А чи не має чим займатися тому народному депутату, якого запропонує профільний комітет? Уже всі законопроекти про фізкультуру і спорт написані, все підтримано? Колеги, давайте не перетворювати орган, яким мають займатися фахівці... ну, не хочу вживати поганих слів.

Давайте до другого читання підкоригуємо ці норми, які не належать до компетенції Верховної Ради, а належать до компетенції уряду, і зробимо нормальний якісний законопроект, який працюватиме вже завтра, а не післязавтра.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Веніславському Федору Володимировичу, фракція «Слуга народу».

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово народному депутату Жану Беленюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жан Венсанович Беленюк, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БЕЛЕНЮК Ж.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні українці, шановні колеги! Можливо, ви не знаєте, то я вам розповім, що 4 лютого стартують зимові Олімпійські ігри, де наші олімпійці представлятимуть нашу команду. Авжеж, нам як парламентаріям необхідно максимально забезпечити їх і зробити все необхідне для того, щоб вони виступили без усіляких проблем, у тому числі й з допінгом. Тому на базі нашого комітету разом з Міністерством молоді та спорту був розроблений законопроект. У нас було кілька раундів перемовин з представниками ВАДА, ми узгодили все необхідне, тому залишається лише його прийняти і вболівати за наших спортсменів у Пекіні.

Я бажаю як і телеглядачам, так і всім парламентаріям вболівати за нашу збірну і впевнений, що ми покажемо високий клас і високий результат.

Усім гарного дня! Український спорт переможе! *(Шум у залі)*.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Клименко Юлії Леонідівні, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Прошу передати слово Лозинському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Лозинський. Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Львівщина. Шановні колеги, не так багато впродовж року чи навіть десятиліть є моменти, які об'єднують усю країну. Так, ейфорія, всі збираються, вболівають, ставлять прапорці. Чесно кажучи, коли була літня Олімпіада, я дивлюся на мобільному телефоні скріншоти, то більшість скріншотів того місяця – це були подіуми, на яких майорів український прапор, і це було чудово. Але мало хто знає, що за цими перемогами, успіхами в тому числі наших олімпійців, яким ми дуже вдячні і яких поважаємо, – пані Саладуха, пан Беленюк у цьому залі – є велика робота. Крім спортивних досягнень і важкої спортивної праці, це робота різних інституцій, у тому числі і допінгових, і антидопінгових. Лабораторія Національного антидопінгового центру не має станом на сьогодні акредитації ВАДА, тести наших спортсменів треба везти до країн, де ця сертифікація є. Для України Польща найближча, але й це не вигідно.

Звісно є моменти, як це імплементують, звісно, це потребуватиме парламентського контролю, але сьогодні в нас немає інших варіантів, як підвищувати рівень наших центрів, нашої спортивної інфраструктури, наші тести мають бути ліцензовані, і наступним кроком, звісно, мають покращуватися всі наші результати.

Тому цей законопроект потрібно втілювати в життя, ми повинні контролювати, як він далі працюватиме, а сьогодні голосуємо «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Загородньому Юрію Івановичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І. Шановний Голово Верховної Ради, прошу передати слово народному депутату України Шуфричу Нестору Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. Шановні колеги, це, дійсно, та хвилина, яка має об'єднати Верховну Раду України, тому що немає нічого світлішого, чеснішого, ніж спортивне протистояння. Там теж є свої нюанси, але переважно це чесний двобій або конкуренція команд.

Я хочу подякувати нашим колегам видатним спортсменам, зокрема пані Олені Солодусі, нашому силачу Вірастюку і, безумовно, Жане, дякую вам за золото і за гімн, який я мав честь чути в Токіо, і вся Україна вам аплодувала.

Я не можу не згадати наших колег, з якими для мене була велика приємність і честь працювати. Це олімпійський чемпіон Валерій Борзов, олімпійський чемпіон Олександр Волков, безумовно, Олег Блохін і голова Національного олімпійського комітету, олімпійський чемпіон, багатократний рекордсмен світу Сергій Назарович Бубка. Усі вони працювали в цьому залі. І те, що ми сьогодні даємо можливість нашим спортсменам, за що обов'язково треба проголосувати в цілому, не виїжджати за кордон за допінг-пробами, а здавати їх тут, це великий крок вперед.

Ви знаєте, я дозволю собі певну сентиментальність, можливо, тут ви стриляєтеся, а я хочу згадати великі слова: «О, спорт, ты – мир!». Саме так нас виховували.

Сподіваюся, що зараз через ставлення до спорту ми ще раз оцінимо важливість миру в нашій країні та об'єднаємося заради того, щоб продемонструвати єдність не лише в підтримці спорту, а й у боротьбі за забезпечення миру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, слово надається народному депутату Величковичу, за ним – Іван Іванович Крулько, і після цього переходимо до голосування.

Микола Величкович. Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Шановний пане Голово, шановні колеги, цей законопроект надзвичайно важливий, зважаючи на те, що будь-яка Олімпіада – це престиж для кожної держави, що її спортсмени там виступають і несуть її прапор, а тим більше, коли звучить гімн. Для України дуже важливо, щоб ця антидопінгова лабораторія запрацювала, тому що без цього наші спортсмени потрапляють в складну ситуацію, здаючи тести не в Україні.

«Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект, тому що це престиж держави, це престиж наших спортсменів і це майбутнє нашого спорту. Закликаю колег підтримати цей законопроект і проголосувати «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Іванович Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція

«Батьківщина». Дуже своєчасний законопроект, я хотів би подякувати його авторам, зокрема моєму колезі по фракції «Батьківщина» голові профільного комітету Кожем'якіну Андрію Анатолійовичу.

Законопроект достатньо зрозумілий і передбачає, що Україна передусім виконає вимоги ВАДА (Всесвітнього антидопінгового агентства). Крім того, ефективне функціонування Національної лабораторії антидопінгового контролю буде забезпечено, отримаємо акредитацію від ВАДА, і найголовніше – це уможливить економію бюджетних коштів на проведення відповідних тестів для українських спортсменів.

Користуючись нагодою, хотів би побажати нашим олімпійцям гідно виступити на майбутніх Олімпійських іграх у Пекіні. Чекаємо медалей, хочемо, щоб звучав Державний Гімн України і розвивався український спорт. Голосуємо за прийняття законопроекту за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування. Пропозиція комітету – прийняти за основу і в цілому, але ми, як завжди, спочатку голосуємо за основу, а потім, якщо не буде заперечень, голосуємо в цілому.

Отже, ставлю на голосування першу пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення зміни до статті 52 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо діяльності Національної лабораторії антидопінгового контролю» ([№ 5640](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Я так розумію, що можу ставити на голосування в цілому.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення змін до статті 52 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо діяльності Національної лабораторії антидопінгового контролю» ([№ 5640](#)) в цілому з врахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, оскільки в нас залишилося 10 хвилин, може, поставимо на голосування питання про встановлення меж? (*Шум у залі*). Ми не встигнемо це питання розглянути.

Шановні колеги, немає заперечень, щоб розглянути зараз питання про встановлення меж без обговорення? Ми не встигнемо його розглянути, бо залишилося 10 хвилин.

Тому, шановні колеги, я спочатку ставлю на голосування пропозицію перейти зараз до розгляду питань, пов'язаних з встановленням і зміною меж. Добре? Маються на увазі проекти [№ 6242](#), [№ 6152](#), [№ 5858](#), [№ 6243](#), [№ 6390](#).

Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Ми говорили, що можемо без обговорення проголосувати. Так? (*Шум у залі*). З процедури? Несторе Івановичу, ну, час іде.

Добре. Нестор Іванович – з процедури, 1 хвилина. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Пане Голово, я прошу врахувати пропозицію фракції «Опозиційна платформа – За життя». Ми демонструємо бажання злагоджено працювати, і ці питання, про які ви говорили, розглянути без обговорення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам дуже дякую. Усі підтримують таку позицію? Заперечень немає.

Шановні колеги, тоді я, з вашого дозволу, ставлю підряд проекти постанов на голосування.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Постанови «Про встановлення меж міста Бердичева Бердичівського району Житомирської області» ([№ 6242](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Постанови «Про зміну і встановлення меж міста Іршави Хустського району Закарпатської області» ([№ 6152](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати

«За» – 294.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Постанови «Про зміну і встановлення меж міста Вугледара Волноваського району Донецької області» ([№ 5858](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

Одну секунду, бо техніка не витримує накалу роботи народних депутатів. Готова система «Рада»?

Прошу голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Наступне питання. Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Постанови «Про зміну та встановлення меж міста Носівки Ніжинського району Чернігівської області» ([№ 6243](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Завершальне питання. Я вношу пропозицію прийняти проект Постанови «Про зміну і встановлення меж міста Виноградова Березівського району Закарпатської області» ([№ 6390](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Шановні колеги, пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра ми продовжимо роботу о 10 годині.

Дякую.